T095 ATĐ 7 (38) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q36-Kiền Độ Sử-Người

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 36
Chöông 2: KIEÀN-ÑOÄ SÖÛ

Phaåm 3: NGÖÔØI, Phaàn 3

Cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc, heát coõi Duïc, coù noái tieáp nhau khoâng? Cho ñeán noùi roäng taïo ra boán tröôøng hôïp. Coù nhieàu danh, ôû ñaây noùi höõu, laø höõu cuûa naêm aám, soá chuùng sinh ôû nôi thoï thaân. Höõu khaùc ñöôïc noùi roäng. Nhö trong moät haønh, laøm sao cheát ôû coõi Duïc, roài sinh laïi coõi Duïc, khoâng laø höõu coõi Duïc noái tieáp nhau? Ñaùp: Nhö cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc trung höõu hieän tieàn. Cheát ôû coõi Duïc, sinh leân coõi Saéc, vöøa laø baäc Thaùnh, vöøa laø phaøm phu. Trung höõu coõi Saéc kia ôû coõi Duïc hieän ôû tröôùc. Vì sao? Vì phaùp neân nhö theá. Neáu ôû choã töû höõu dieät, töùc ôû choã trung höõu sinh. Nhö ôû choã haït gioáng tieâu maát, thì ngay nôi ñoù seõ moïc ra maàm. Söï sinh kia cuõng gioáng nhö theá. Ngöôøi cheát ôû coõi Duïc, laø cheát ôû coõi Duïc töùc coù ngöôøi cheát coõi Duïc. Trung höõu coõi Saéc naày chaúng phaûi duïc höõu noái tieáp nhau. Saéc höõu noái tieáp nhau laø trung höõu coõi Saéc. Theá naøo laø duïc höõu noái tieáp nhau, khoâng cheát ôû coõi Duïc, baát sinh coõi Duïc? Ñaùp: Cheát ôû coõi Saéc, trung höõu ôû coõi Duïc hieän ôû tröôùc. Ngöôøi phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, trung höõu ôû coõi Duïc seõ hieän ôû tröôùc ôû coõi Saéc. Phaùp neân nhö theá. Neáu ôû choã töû höõu dieät, töùc laø ôû choã trung höõu sinh noùi roäng nhö treân. Ñoù goïi laø duïc höõu noái tieáp nhau, laø trung höõu coõi Duïc, chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Saéc laø töû höõu coõi Saéc. Sinh ôû coõi Saéc laø trung höõu coõi Duïc. Theá naøo laø cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc. höõu coõi Duïc noái tieáp nhau? Ñaùp: Nhö cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc laø trung höõu, sinh höõu.

Cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc, vöøa laø baäc Thaùnh, vöøa laø phaøm phu. Phaøm phu ôû caùc coõi khoâng ngaïi sinh trong moãi ñöôøng. baäc Thaùnh ôû trong caùc coõi coù trôû ngaïi, sinh trong coõi ngöôøi, coõi trôøi. Cheát ôû coõi Duïc laø töû höõu coõi Duïc. Sinh coõi Duïc laø Trung höõu coõi Duïc. Höõu coõi Duïc noái tieáp

nhau laø trung höõu coõi Duïc. Neáu töø trung höõu cho ñeán sinh höõu: Cheát ôû coõi Duïc laø trung höõu coõi Duïc. Neáu sinh ôû coõi Duïc laø sinh höõu coõi Duïc. Höõu coõi Duïc noái tieáp nhau: Laø sinh höõu coõi Duïc. Theá naøo laø chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Duïc, chaúng phaûi höõu coõi Duïc noái tieáp nhau phaûi khoâng? Ñaùp: Cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc laø trung höõu sinh höõu. Cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc laø trung höõu, sinh höõu, cuõng laø baäc Thaùnh, cuõng laø phaøm phu. Neáu luùc töø töû höõu ñeán trung höõu, thì khoâng goïi laø cheát ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Saéc laø töû höõu coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì sinh ôû coõi Saéc laø trung höõu coõi Saéc chaúng phaûi Höõu coõi Duïc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì Höõu coõi Saéc noái tieáp nhau laø Trung höõu coõi Saéc. Neáu luùc töø trung höõu ñeán sinh höõu thì chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì laø trung höõu cheát ôû coõi Saéc, chaúng phaûi höõu coõi Duïc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Saéc noái tieáp nhau laø sinh höõu coõi Saéc. Cheát ôû coõi Saéc, sinh leân coõi Voâ saéc, vöøa laø baäc Thaùnh, vöøa laø phaøm phu. Baäc Thaùnh kia chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Saéc laø töû höõu coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Duïc, coõi Saéc maø laø sinh ôû coõi Voâ saéc laø sinh höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi höõu coõi Duïc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau laø sinh höõu coõi Voâ saéc. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc vöøa laø baäc Thaùnh, vöøa laø phaøm phu. Ngöôøi phaøm phu sinh leân coõi treân, cuõng sinh xuoáng coõi döôùi. Baäc Thaùnh sinh leân coõi treân, baát sinh xuoáng coõi döôùi. Keû phaøm phu moãi ngöôøi sinh nhieàu choã. Baäc Thaùnh moãi vò moät sinh choã. baäc Thaùnh kia chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Voâ saéc laø töû höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì sinh ôû coõi Voâ saéc laø sinh höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi höõu coõi Duïc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau laø sinh höõu coõi Voâ saéc. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Saéc, laø phaøm phu töø töû höõu, ñeán trung höõu. Baäc Thaùnh kia chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Voâ saéc laø töû höõu coõi Voâ saéc, baát sinh coõi Duïc. Vì sao? Vì sinh ôû coõi Voâ saéc laø trung höõu coõi Saéc, chaúng phaûi duïc höõu noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Saéc noái tieáp nhau, laø trung höõu coõi Saéc. Cheát ôû coõi Saéc, laïi sinh coõi Saéc, vaäy caû höõu coõi Saéc ñeàu noái tieáp nhau? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp.

Theá naøo laø cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau? Ñaùp: Cheát ôû coõi Saéc, trung höõu coõi Duïc hieän ôû tröôùc. Cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Duïc laø ngöôøi phaøm phu. Trung höõu coõi Duïc, hieän ôû tröôùc ôû coõi Saéc noùi roäng nhö treân. Cheát ôû coõi Saéc laø töû höõu coõi Saéc. Sinh ôû coõi Saéc laø trung höõu coõi Duïc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Duïc noái tieáp nhau laø trung höõu coõi Duïc. Theá naøo laø höõu coõi Saéc noái tieáp nhau, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc? Ñaùp: Nhö cheát ôû coõi Duïc, trung höõu coõi Saéc hieän ôû tröôùc. Cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc, vöøa laø phaøm phu, cuõng laø baäc Thaùnh. Trung höõu coõi Saéc kia ôû coõi Duïc hieän ôû tröôùc noùi roäng nhö treân. Ñoù goïi laø höõu ôû

coõi Saéc noái tieáp nhau. Trung höõu coõi Saéc, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Duïc laø töû höõu coõi Duïc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì sinh coõi Duïc laø trung höõu coõi Saéc. Theá naøo laø cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc, höõu coõi Saéc noái tieáp nhau? Ñaùp: Cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc, laø trung höõu, sinh höõu. Cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc, vöøa laø phaøm phu, vöøa laø baäc Thaùnh. Phaøm phu sinh leân treân, vöøa sinh xuoáng döôùi, moãi choã coù nhieàu laàn sinh. Baäc Thaùnh sinh leân coõi treân, baát sinh ôû coõi döôùi, moãi choã coù moät laàn sinh. Luùc töø töû höõu ñeán trung höõu cheát ôû coõi Saéc, laø töû höõu coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc laø Trung höõu coõi Saéc. Höõu coõi Saéc noái tieáp nhau laø trung höõu coõi Saéc. Luùc töø trung höõu ñeán sinh höõu, cheát ôû coõi Saéc laø trung höõu coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc laø sinh höõu coõi Saéc, höõu coõi Saéc noái tieáp nhau laø sinh höõu coõi Saéc. Theá naøo laø chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau? Ñaùp: Cheát ôû coõi Duïc, sinh coõi Duïc laø trung höõu, sinh höõu. Cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc, vöøa laø phaøm phu, vöøa laø baäc Thaùnh, noùi roäng nhö treân. Luùc töø töû höõu ñeán trung höõu, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Duïc laø töû höõu coõi Duïc. Sinh coõi Duïc, laø trung höõu coõi Duïc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Duïc noái tieáp nhau laø trung höõu coõi Duïc. Thôøi gian töø trung höõu ñeán sinh höõu, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Duïc laø trung höõu coõi Duïc, sinh ôû coõi Duïc

laø sinh höõu coõi Duïc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Duïc noái tieáp nhau, laø sinh höõu coõi Duïc. Cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Voâ saéc, vöøa laø phaøm phu, vöøa laø baäc Thaùnh, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Duïc laø töû höõu coõi Duïc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì sinh ôû coõi Voâ saéc, laø sinh höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau, laø sinh höõu coõi Voâ saéc. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc, vöøa laø phaøm phu, vöøa laø baäc Thaùnh. Phaøm phu sinh leân coõi treân, vöøa sinh xuoáng coõi döôùi. Moãi choã coù nhieàu laàn sinh baäc Thaùnh sinh ôû coõi treân, baát sinh coõi döôùi, moãi coù moät laàn sinh, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Voâ saéc, laø töû höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì sinh ôû coõi Voâ saéc laø sinh höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau, laø sinh höõu coõi Voâ saéc. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh coõi Duïc, laø phaøm phu, chaúng phaûi cheát ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Voâ saéc laø töû höõu coõi Voâ saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc. Vì sao? Vì sinh coõi Duïc laø trung höõu coõi Duïc, chaúng phaûi höõu coõi Saéc noái tieáp nhau. Vì sao? Vì höõu coõi Duïc noái tieáp nhau laø trung höõu coõi Duïc. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laïi coõi Voâ saéc, ñeàu laø höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau? Ñaùp: Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laïi ôû coõi Voâ saéc ñeàu laø Höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau. Coù khi naøo höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau, ngöôøi kia chaúng phaûi cheát ôû coõi Voâ saéc chaúng phaûi baát sinh ôû coõi Voâ saéc? Ñaùp: Coù. Nhö cheát ôû

coõi Duïc, coõi Saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc, vöøa laø phaøm phu, vöøa laø baäc Thaùnh, chaúng phaûi cheát ôû coõi Voâ saéc. Vì sao? Vì cheát ôû coõi Duïc, coõi Saéc, laø töû höõu coõi Duïc, coõi Saéc. Sinh ôû coõi Voâ saéc laø sinh höõu coõi Voâ saéc. Höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau, laø sinh höõu coõi Voâ saéc. Cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc, ngöôøi naày coù boán: 1, 2. Phaøm phu baäc Thaùnh cuûa coõi Duïc. 3, 4. Phaøm phu baäc Thaùnh coõi Saéc. Cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc. Ngöôøi naày coù ba: 1, 2. Phaøm phu baäc Thaùnh coõi Saéc. 3. Phaøm phu coõi Duïc. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laïi coõi Voâ saéc. Ngöôøi naày coù hai: 1, 2. Phaøm phu baäc Thaùnh ôû coõi Voâ saéc.

Phaøm phu coõi Duïc, bò chín möôi taùm thöù söû sai khieán, bò chín kieát raøng buoäc. Baäc Thaùnh bò möôøi söû sai khieán, saùu kieát raøng buoäc. Phaøm phu ôû coõi Saéc bò saùu möôi hai thöù söû sai khieán, saùu kieát raøng buoäc. baäc Thaùnh bò saùu söû sai khieán, ba kieát troùi buoäc. Phaøm phu coõi Voâ saéc bò ba möôi moát thöù söû sai khieán, saùu kieát troùi buoäc. baäc Thaùnh bò saùu söû sai khieán, ba kieát troùi buoäc. Hoûi: Phaøm phu coõi Duïc khoâng bò söû coõi Saéc, coõi Voâ saéc sai khieán. Phaøm phu ôû coõi Saéc khoâng bò söû coõi Voâ saéc sai khieán. Vì sao laïi noùi ngöôøi phaøm phu coõi Duïc bò chín möôi taùm söû sai khieán. Phaøm phu ôû coõi Saéc bò saùu möôi hai thöù söû sai khieán? Ñaùp: Ñaéc noùi trong ñaây, ñöôïc goïi laø bò sai khieán. Nhö ñaéc cuûa söû ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc cuûa phaøm phu coõi Duïc, thöôøng sinh hieän tieàn. Ñaéc söû ôû coõi Voâ saéc cuûa phaøm phu ôû coõi Saéc thöôøng sinh hieän tieàn. Laïi nöõa, vì ñoái vôùi ñaéc khoâng giaûi thoaùt, neân goïi laø ñoái töôïng bò sai khieán cuûa söû. Phaøm phu coõi Duïc ñoái vôùi ñaéc söû ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc khoâng ñöôïc giaûi thoaùt. Phaøm phu coõi Saéc ñoái vôùi ñaéc söû coõi Voâ saéc, khoâng ñöôïc giaûi thoaùt. Laïi nöõa, vì ñöôïc caùi nay ñöôïc, ñöôïc caùi seõ ñöôïc, ñöôïc caùi ñaõ ñöôïc, neân noùi raèng: Ñöôïc caùi nay ñöôïc laø hieän taïi, ñöôïc caùi seõ ñöôïc laø vò lai, ñöôïc caùi ñaõ ñöôïc laø quaù khöù. Laïi nöõa, vì sinh ra söû kia, neân noùi raèng: Naêng sinh, nghóa laø phaøm phu sinh coõi Duïc, do lìa aùi duïc, coù theå sinh ra caùc söû coõi Saéc. Phaøm phu ôû coõi Saéc do lìa aùi saéc, coù theå sinh caùc söû coõi Voâ saéc. Laïi nöõa, hieän taïi töøng laøm vì coù theá löïc thöøa, neân chuùng sinh coõi Duïc töø voâ thæ ñeán nay khoâng coù ai khoâng töøng khôûi söû coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Chuùng sinh ôû coõi Saéc khoâng coù ai khoâng töøng khôûi söû coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu vaäy thì phaøm phu ôû coõi Saéc töøng khôûi söû coõi Duïc. Phaøm phu coõi Voâ saéc, cuõng töøng khôûi söû coõi Duïc, coõi Saéc, vì sao khoâng sai khieán? Ñaùp: Duø töøng khôûi söû, nhöng lìa duïc, neân phaøm phu coõi Duïc chöa lìa aùi coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Phaøm phu ôû coõi Saéc chöa lìa aùi coõi Voâ saéc, baäc Thaùnh bò möôøi söû sai khieán. Hoûi: Baäc Thaùnh coõi Duïc coù chín möôi taùm thöù söû sai khieán, nhö ngöôøi coøn bò raøng buoäc, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Luùc Khoå phaùp nhaãn hieän ôû tröôùc, laø thaønh töïu chín möôi taùm söû, ôû ñaây vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Vì thôøi gian ít, khoâng laâu thì khoå sinh trí, cho neân khoâng noùi. Laïi nöõa, ôû ñaây noùi ngöôøi phieàn naõo hieän haønh, ngöôøi nhaäp kieán

ñaïo, vaãn khoâng theå khôûi taâm höõu laäu thieän, huoáng chi haïng bò nhieãm oâ choã khaùc, cuõng noùi laø ngöôøi phieàn naõo hieän haønh. Nhö kinh noùi: Coù moät Baø-la-moân ñi ñeán choã Phaät, hoûi nhö vaày: OÂng seõ laøm trôøi, ngöôøi, roàng, A-tu-la, Ca-laâu-la, Kieàn-thaùt-baø, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø chaêng? Phaät noùi: Ta seõ khoâng laøm trôøi, cho ñeán Ma-haàu-la-giaø v.v... Vì sao? Vì Baø- la-moân neân bieát, vì caùc laäu neân laøm trôøi, cho ñeán Ma-haàu-la-giaø v.v... Nhö lai ñaõ döùt haún caùc laäu. Cho neân, Baø-la-moân, ta seõ khoâng laøm trôøi, cho ñeán Ma-haàu-la-giaø v.v... Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì baùo hieän tieàn, neân goïi laø ngöôøi, nhö kinh noùi keä: Phaät noùi ngöôøi naày Töï ñieàu thöôøng ñònh Haønh ñaïo phaïm haïnh Taâm vui vaéng laëng. Trong baøi keä naày noùi: Thaân nhaän baùo coõi Duïc, töùc goïi laø thaân chuùng sinh coõi Duïc thoï baùo coõi Duïc, töùc goïi laø thaân chuùng sinh coõi Duïc, thoï baùo coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Töùc goïi laø chuùng sinh ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Ñöùc Phaät vì thoï baùo coõi ngöôøi, neân goïi laø ngöôøi. Choã khaùc cuõng noùi: Vì baùo hieän tieàn neân goïi laø ngöôøi. Nhö trong phaåm Möôøi moân ñaõ noùi: Ai thaønh töïu nhaõn caên? Ñaùp: Ngöôøi sinh ôû coõi Saéc, neáu ngöôøi sinh coõi Duïc, ñöôïc roài laø khoâng maát. Vì baùo nhö theá v.v... vì hieän tieàn neân goïi laø ngöôøi. Ngöôøi thoï baùo coõi Duïc nhö theá, goïi laø chuùng sinh coõi Duïc, thoï baùo coõi Saéc, coõi Voâ saéc, goïi laø chuùng sinh coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc, chaúng phaûi sinh coõi Duïc, ñeàu chaúng phaûi höõu coõi Duïc noái tieáp nhau? cho ñeán noùi roäng chaúng phaûi boán tröôøng hôïp. Tröôøng hôïp moät trong boán tröôøng hôïp ôû tröôùc, taïo ra tröôøng hôïp thöù hai naày, tröôøng hôïp thöù hai ôû tröôùc taïo ra tröôøng hôïp ñaàu naày, tröôøng hôïp thöù ba ôû tröôùc taïo ra tröôøng hôïp thöù tö naày, tröôøng hôïp thöù tö ôû tröôùc taïo ra tröôøng hôïp thöù ba naày. Coõi Saéc chaúng phaûi boán tröôøng hôïp cuõng gioáng nhö theá. Khoâng phaûi cheát ôû coõi Voâ saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Voâ saéc, ñeàu chaúng phaûi höõu coõi Voâ saéc noái tieáp nhau? Noùi roäng nhö kinh naày: chaúng phaûi cheát ôû coõi Duïc, chaúng phaûi sinh coõi Duïc. Ngöôøi naày coù naêm: Phaøm phu coõi Duïc, phaøm phu, baäc Thaùnh ôû coõi Saéc, phaøm phu, baäc Thaùnh ôû coõi Voâ saéc Hoûi: Leõ ra neân coù taùm ngöôøi, vì sao noùi naêm? Nhö cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Voâ

saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Duïc laø phaøm phu. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Saéc laø phaøm phu. Coù taùm nhö theá v.v..., vì sao noùi coù naêm? Ñaùp: Vì gioáng nhau, neân noùi coù naêm: Cuõng cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc laø phaøm phu. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Saéc laø phaøm phu. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Saéc. Cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø baäc Thaùnh. Hai ngöôøi naày ñeàu laø baäc Thaùnh coõi Voâ saéc. Cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø phaøm phu. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø phaøm phu. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu ôû coõi Voâ saéc. Ngoaøi ra coù phaøm phu coõi Duïc, baäc Thaùnh ôû coõi Saéc, vì gioáng nhau neân noùi laø naêm. Chaúng phaûi

cheát ôû coõi Saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Saéc, ngöôøi naày coù saùu: Phaøm phu, baäc Thaùnh coõi Duïc, phaøm phu baäc Thaùnh ôû coõi Saéc, phaøm phu baäc Thaùnh ôû coõi Voâ saéc. Hoûi: Leõ ra phaûi coù chín ngöôøi, vì sao noùi saùu? Nhö cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Duïc, sinh coõi Saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh.. Cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh, cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh coõi Duïc laø phaøm phu phaûi khoâng? Ñaùp: Vì gioáng nhau neân noùi saùu: Cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc laø phaøm phu. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laïi coõi Duïc laø phaøm phu. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Duïc. Cheát ôû coõi Duïc, sinh leân coõi Voâ saéc laø phaøm phu. Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc laø phaøm phu. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu ôû coõi Voâ saéc. baäc Thaùnh cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Voâ saéc. baäc Thaùnh cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc. Hai ngöôøi naày ñeàu laø baäc Thaùnh ôû coõi Voâ saéc. Ngoaøi ra coù baäc Thaùnh coõi Duïc, phaøm phu, baäc Thaùnh coõi Saéc, vì gioáng nhau neân noùi saùu. Chaúng phaûi cheát ôû coõi Voâ saéc, chaúng phaûi sinh ôû coõi Voâ saéc, ngöôøi naày coù boán: baäc Thaùnh, phaøm phu coõi Duïc, phaøm phu baäc Thaùnh ôû coõi Saéc. Hoûi: Leõ ra coù baûy ngöôøi, vì sao noùi boán? Nhö cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc, laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc laø Phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Duïc, laø phaøm phu vì sao noùi coù boán? Ñaùp: Vì gioáng nhau neân noùi boán: Cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc laø phaøm phu. Cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Duïc laø phaøm phu. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Duïc. Phaøm phu cheát ôû coõi Duïc, sinh coõi Saéc.

Phaøm

phu cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc, hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Saéc. Baäc Thaùnh cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc. baäc Thaùnh cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc, hai ngöôøi naày ñeàu laø baäc Thaùnh ôû coõi Saéc. Coù baäc Thaùnh coõi Duïc khaùc, vì gioáng nhau neân noùi boán. Caùc ngöôøi naày vì nhaèm vaøo söû sai khieán maø noùi, nhaèm vaøo kieát raøng buoäc maø noùi. Coù ai cheát ôû coõi Duïc, baát sinh coõi Duïc? Nhö nghóa cuûa thuyeát tröôùc ñaõ noùi, nay thì ngaên döùt ôû sinh höõu. Coù ai cheát ôû coõi Duïc, baát sinh coõi Duïc chaêng? Ñaùp: Baát sinh. Sinh trung höõu coõi Duïc, coõi Saéc thì coù. Neáu sinh ôû coõi Voâ saéc, hoaëc nhaäp Nieát-baøn. Ngoaøi ra noùi roäng nhö kinh naày. Hoûi: Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh xuoáng coõi Duïc, coõi Saéc, trung höõu coõi Voâ saéc kia ôû xöù naøo hieän ra tröôùc? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: ÔÛ thieàn thöù tö. Khoâng neân noùi nhö theá. Vì neáu coõi Voâ saéc coù phöông höôùng, xöù sôû, thì thuyeát aáy noùi laø ñuùng. Chæ vì coõi Voâ saéc khoâng coù phöông, sôû, thì ñaâu vì xa ñeán ñeä Töù thieàn? Laïi coù thuyeát noùi: Cheát ôû xöù sôû naày sinh trong Voâ saéc, töùc trung höõu cuûa xöù sôû kia hieän ôû tröôùc. Noùi nhö theá, thì cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc, vieäc naày khoâng nhö vaäy. Lôøi bình: Neân noùi nhö vaày: Cheát ôû coõi Duïc, coõi Saéc, sinh ôû coõi Voâ saéc, töùc trung höõu cuûa nôi sinh kia hieän

ôû tröôùc. Coù ai cheát ôû coõi Duïc, maø baát sinh coõi Duïc, baát sinh coõi Saéc, baát sinh ôû coõi Voâ saéc hay chaêng? Trong ñaây cuõng ngaên Sinh höõu, ngoaøi ra noùi roäng nhö kinh naày. Hoûi: Vì sao trong ñaây khoâng hoûi veà Nhaäp Nieát-baøn? Ñaùp: Leõ ra hoûi maø khoâng hoûi, neân bieát, thuyeát naày chöa troïn veïn. Laïi nöõa, trong ñaây noùi töû maø sinh: Nghóa laø ngöôøi kia duø cheát maø baát sinh. Laïi nöõa, trong ñaây nhaân ngöôøi maø soaïn luaän, coøn nhaäp Nieát-baøn kia thì boû nhaân goïi laø phaùp. Coù ai cheát khoâng lìa aùi coõi Duïc maø cheát, baát sinh coõi Duïc? Tyø- Baø- Xaø-baø-ñeà raát ngu ñoái vôùi phaùp naày, noùi laø khoâng lìa aùi duïc, baát sinh coõi Duïc, maø laïi khoâng noùi laø coù trung höõu. Coù ai cheát khoâng lìa aùi duïc coõi Duïc, maø baát sinh ôû coõi Duïc hay chaêng? Ñaùp: Baát sinh, töùc sinh trung höõu coõi Duïc. Coù ai cheát khoâng lìa aùi saéc, baát sinh coõi Duïc, coõi Saéc hay khoâng?

Ñaùp: Baát sinh, töùc sinh trung höõu coõi Duïc, coõi Saéc. Coù ai cheát khoâng lìa aùi Voâ saéc, maø baát sinh coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc? Ñaùp: Baát sinh, töùc sinh trung höõu coõi Duïc, coõi Saéc. Ngöôøi chöa lìa aùi duïc, cheát seõ baát sinh coõi Duïc. Ngöôøi naày coù hai: Phaøm phu vaø baäc Thaùnh coõi Duïc. Chöa lìa aùi saéc maø cheát, seõ baát sinh coõi Duïc, coõi Saéc. Ngöôøi naày coù boán: Phaøm phu vaø baäc Thaùnh coõi Duïc, phaøm phu baäc Thaùnh coõi Saéc. Hoûi: Leõ ra coù baûy ngöôøi: Ngöôøi cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi coõi Duïc laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Phaøm phu, baäc Thaùnh cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc. Phaøm phu baäc Thaùnh cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Duïc. Vì sao chæ noùi boán? Ñaùp: Vì gioáng nhau, neân noùi boán: Phaøm phu cheát ôû coõi Duïc, sinh coõi Duïc. Phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Duïc. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Duïc. Phaøm phu cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc. Hai ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu ôû coõi Saéc. Baäc Thaùnh cheát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc. baäc Thaùnh cheát ôû coõi Saéc, sinh ôû coõi Saéc. Hai ngöôøi naày ñeàu laø baäc Thaùnh ôû coõi Saéc. Ngoaøi ra, coù baäc Thaùnh ôû coõi Duïc, vì gioáng nhau, neân noùi boán. Chöa lìa aùi nôi Voâ saéc, cheát seõ baát sinh coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Ngöôøi naày coù boán: Phaøm phu, baäc Thaùnh coõi Duïc, phaøm phu, baäc Thaùnh ôû coõi Saéc. Hoûi: Leõ ra phaûi coù chín ngöôøi: Ngöôøi cheát ôû coõi Duïc, sinh laïi, laø Trung höõu coõi Duïc, laø phaøm phu, baäc Thaùnh. Phaøm phu, baäc Thaùnh cheát ôû coõi Saéc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laøm Trung höõu coõi Duïc, vì sao noùi coù boán? Ñaùp: Vì gioáng nhau, neân noùi boán: Phaøm phu cheát coõi Duïc, sinh laïi laøm Trung höõu coõi Duïc. Phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc, sinh laøm Trung höõu coõi Duïc. Ba ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Duïc. Phaøm phu cheát ôû coõi Duïc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Saéc, sinh laïi laøm Trung höõu coõi Saéc. Phaøm phu cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Ba ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu ôû coõi Duïc. Baäc Thaùnh cheát ôû coõi Duïc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Baäc Thaùnh cheát ôû coõi Saéc,

sinh laøm Trung höõu coõi Saéc. Ba ngöôøi naày ñeàu laø phaøm phu coõi Saéc. Baäc Thaùnh cheát ôû coõi Duïc, sinh laøm Trung höõu coõi Saéc, baäc

Thaùnh cheát ôû coõi Saéc, alò sinh laøm Trung höõu coõi saéc, hai ngöôøi naày ñeàu laø baäc Thaùnh coõi Saéc. Ngoaøi ra, coù baäc Thaùnh coõi Duïc, vì gioáng nhau neân noùi boán. Caùc ngöôøi aáy laø höôùng vaøo choã noùi veà söû sai khieán, höôùng vaøo choã noùi veà kieát raøng buoäc. Trung höõu laø coù hay khoâng coù? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Khoâng coù Trung höõu, hoaëc coù thuyeát noùi coù tung höõu. Phaùi Tyø-baø Xaø-baø-ñeà noùi: Khoâng coù Trung höõu. Phaùi Duïc- ña-baø-ñeà noùi: Coù Trung höõu. Hoûi: Tyø-baø Xaø-baø-ñeà döïa vaøo kinh naøo noùi? Tin vaøo vieäc naøo noùi laø khoâng coù Trung höõu? Ñaùp: Ngöôøi naày döïa vaøo kinh Phaät. Khoâng coù kinh naøo noùi, laø gaây ra naêm nghieäp Voâ giaùn, taïo roài caøng theâm roäng, khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn. Vì ñoïa vaøo ñòa nguïc khoâng coù giaùn döùt neân noùi khoâng coù Trung höõu. Trong keä cuõng noùi: Tuoåi treû töùc giaø beänh Seõ ñoïa beân Dieâm-la Choã trung gian khoâng nghæ Cuõng khoâng duøng tö löông. Vì khoâng döøng nghó giöõa chöøng, khoâng duøng tö löông, neân bieát khoâng coù Trung höõu. Cuõng taïo ra caùc thöù vaán naïn. Cuõng nhö boùng saùng khoâng coù trung gian. Töû höõu, sinh höõu khoâng coù trung gian, cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Phaùi Duïc-ña-baø-ñeà döïa vaøo kinh naøo maø noùi? Tin vaøo vieäc naøo maø noùi coù Trung höõu? Ñaùp: Phaùi aáy döïa vaøo kinh Phaät. Kinh Phaät noùi: Vì ba vieäc keát hôïp, neân ñöôïc vaøo thai meï: 1. Cha, meï ñeàu coù taâm nhieãm, cuøng giao hoäi moät choã. 2. Gaëp luùc ngöôøi meï kia khoâng bò beänh. 3. Kieàn-thaùt-baø hieän ôû tröôùc. Kieàn-thaùt-baø, töùc laø Trung höõu. Vì noùi Kieàn-thaùt-baø hieän ôû tröôùc, neân bieát coù Trung höõu. Kinh khaùc cuõng noùi: Trung höõu Nhaäp Nieát-baøn. Do noùi coù Trung höõu nhaäp Nieát-baøn, neân bieát laø coù Trung höõu. Kinh khaùc laïi noùi: Sa-moân Cuø-ñaøm! Thaân naày ñaõ dieät, ôû trong khoaûng thôøi gian chöa sinh vaøo choã kia, laø ôû trong Ma-naäu-ma, vì laäp baøy maø coù caùc chaáp chaêng? Phaät baûo Baø-tha: ÔÛ trong khoaûng Trung gian ñoù, aùi laø thuû, do noùi

thaân naày dieät, chöa sinh vaøo choã kia, vì ôû trong Ma-naäu-ma, neân bieát laø coù Trung höõu. Cuõng taïo ra caùc thöù vaán naïn. Neáu cheát ôû ñaây, seõ sinh ñeán chaâu Uaát-ñôn-vieät. Söï döùt dieät ôû trong ñaây, trong kia, voán khoâng coù maø sinh. Cuõng theá thì coù phaùp maø khoâng, khoâng phaùp maø coù. Hoûi: Phaùi Tyø-baø Xaø-baø-ñeà laøm sao hieåu ñöôïc kinh do phaùi Duïc- ña-baø-ñeà ñaõ daãn? Ñaùp: Thuyeát theo kinh kia noùi laø chöa lieãu nghóa, laø giaû goïi laø yù chöa troïn veïn. Hoûi: Kinh kia duøng vieäc gì maø noùi laø chöa lieãu nghóa, laø giaû danh, laø yù chöa troïn veïn? Ngöôøi kia ñaùp: Vì kinh Phaät noùi: Vì ba vieäc keát hôïp, neân ñöôïc nhaäp vaøo thai: 1. Cha, meï ñeàu coù taâm nhieãm, hoäi ngoä chung moät choã. 2. Gaëp luùc ngöôøi meï khoâng bò beänh 3. Kieàn-thaùt-baø hieän ôû tröôùc. Khoâng neân noùi Kieàn-thaùt-baø, vì neáu noùi Kieàn-thaùt-baø, thì Trung höõu kia taïo ra nieàm vui hay khoâng? Neân noùi laø caùc haønh aám. Hoûi: Neáu goïi laø Kieàn-thaùt-baø, hoaëc goïi laø caùc haønh aám, ñeàu chaúng phaûi khoâng coù Trung höõu. Tyø-baø Xaø-baø-ñeà laïi hoûi theá naày: OÂng noùi boán sinh ñeàu coù Trung

höõu, hai sinh höõu, ba vieäc keát hôïp, thì coù theå nhö theá, nghóa laø thai sinh, Noaõn sinh, hai sinh coøn laïi thì khoâng nhö vaäy? Ñaùp: Neáu coù theå nhö theá thì noùi, khoâng theå nhö theá thì khoâng noùi, nhöng chaúng phaûi khoâng coù Trung höõu. Giaûi thích kinh thöù hai, nghóa laø coù trôøi goïi laø Trung höõu nhaäp Nieát-baøn coõi trôøi kia, neân noùi laø Trung höõu. Trôøi Trung höõu nhaäp Nieát-baøn, nghóa laø cheát ôû ñaây roài, neân sinh coõi trôøi, trong khoaûng chöa ñeán, ôû trung gian aáy, tuoåi thoï chöa heát, beøn nhaäp Nieát-baøn. Hoûi: Vì trôøi naày, trong Ñaïi taïng kinh khoâng noùi. Kinh Phaät noùi coù coõi trôøi boán Thieân vöông, cho ñeán coõi trôøi Phi töôûng Phi phi töôûng, khoâng noùi trôøi Trung höõu. Kinh Phaät cuõng noùi coù sinh nhaäp Nieát-baøn. Laïi coù trôøi teân laø sinh, ôû coõi trôøi Sinh kia maø nhaäp Nieát-baøn, neân noùi laø sinh nhaäp Nieát-baøn?, cho ñeán thöôïng löu nhaäp Nieát-baøn. Laïi coù trôøi teân Thöôïng Löu, ôû trong coõi trôøi ñoù nhaäp Nieát-baøn, neân noùi laø Thöôïng Löu. Nhaäp Nieát-baøn? OÂng noùi chö Thieân chöa ñeán, tuoåi thoï chöa heát maø nhaäp Nieát-baøn. Chuùng sinh ña soá maïng soáng chöa heát maø cheát, töø ngöôøi nôi chaâu Uaát-ñôn-vieät, Boà-taùt vôùi thaân sau cuøng treân coõi trôøi Ñaâu-suaát. Chuùng sinh nhö theá v.v... ñeàu laø Trung höõu nhaäp Nieát-baøn? Vôùi kinh Baø Tha, laøm sao hieåu ñöôïc? Kinh ñoù noùi: Ma-naäu-ma laø trôøi coõi Voâ

saéc. Phaïm chí kia ñaõ ñöôïc thieân nhaõn, vöøa môùi lìa aùi saéc thì cheát, sinh trong coõi Voâ saéc. Phaïm chí kia ñaõ duøng thieân nhaõn xem khaép coõi Duïc, coõi Saéc maø khoâng thaáy Trung höõu, roài nghó raèng: Ngöôøi kia laø döùt dieät, lieàn ñi ñeán choã Phaät, hoûi nhö vaày: Sa-moân Cuø-ñaøm! Thaân naày dieät roài, cho ñeán ôû trong khoaûng dieät kia, vì laäp baøy coù caùc thuû chaêng? Phaät baûo Baø-tha: Khoaûng giöõa cuûa dieät kia, aùi laø thuû. Do nghóa naày, neân bieát sinh trong coõi Voâ saéc, chaúng phaûi döùt dieät Hoûi: Kinh Phaät noùi coù voâ soá Ma-naäu-ma. Kinh Phaät hoaëc noùi: Vò trôøi coõi Saéc, coõi Voâ saéc laø Ma-naäu-ma. Hoaëc noùi: Con ngöôøi ñaàu tieân cuûa kieáp laø Ma-naäu-ma. Hoaëc noùi: Trung höõu laø Ma-naäu-ma. Do ñaâu bieát ñöôïc caùc taàng trôøi coõi Voâ saéc laø Ma-naäu-ma? Ngöôøi kia noùi raèng: Do ñaâu bieát laø Ma-naäu-ma? Ñaùp: Töùc do kinh naày maø bieát. Vì sao? Vì kinh noùi: Thaân naày dieät roài, ñeán luùc chöa sinh choã kia, ôû khoaûng giöõa cuûa söï sinh kia laø ôû trong Ma-naäu-ma. Do vieäc naày, neân bieát Ma-naäu-ma töùc laø Trung höõu. Ñoái vôùi caùc thöù vaán naïn laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Kinh kia noùi raèng: khoâng xaû töû höõu, cho ñeán sinh höõu noái tieáp nhau. Nhö con saâu Xaø- laâu-khö cho ñeán chaân tröôùc chöa ñöùng, thì noù khoâng phoùng chaân sau. Töû höõu, sinh höõu kia cuõng gioáng nhö theá. Neáu noùi nhö theá thì söï cheát soáng cuûa nhaân gian, trong ñòa nguïc, chöa xaû coõi ngöôøi, coõi ñòa nguïc noái tieáp nhau, töùc laø hoaïi thaân, hoaïi coõi, hai taâm ñeàu hö hoaïi. Coõi cuõng goïi laø coõi ngöôøi, coõi ñòa nguïc. Hö thaân hoaïi, cuõng goïi laø thaân ngöôøi, cuõng goïi laø thaân ñòa nguïc. Hai taâm cuøng coù, nghóa laø taâm luùc cheát, taâm luùc soáng. Hoûi: Duïc-ña-baø-ñeà laøm sao hieåu kinh Tyø-baø Xaø-baø-ñeà trích daãn? Ñaùp: Kinh aáy laø kinh chöa lieãu nghóa, laø giaû goïi yù chöa troïn veïn. Hoûi: Do vieäc naøo maø bieát laø kinh chöa lieãu nghóa, laø giaû goïi

laø yù chöa troïn veïn? Ñaùp: Vì kinh kia neân gaây ra naêm nghieäp Voâ giaùn, taïo roài laïi roäng theâm, khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn, ñaây laø ngaên ôû coõi khaùc, nghieäp khaùc. Ngaên chaän ñöôøng khaùc: nghóa laø nghieäp Voâ giaùn, seõ sinh vaøo ñöôøng ñòa nguïc, baát sinh ñöôøng khaùc. Ngaên döùt nghieäp khaùc: nghóa laø nghieäp Voâ giaùn, seõ phaûi thoï nhaän sinh baùo, chaúng phaûi hieän baùo, haäu baùo. Ñaây laø choã nghóa chöa lieãu cuûa kinh kia. Neáu nhö vaên kinh khoâng nhaän laáy nghóa aáy, kinh noùi taïo ra naêm nghieäp Voâ giaùn, gaây ra roài thì theâm roäng, khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn, khoâng haún phaûi taïo ñuû naêm nghieäp, môùi ñoïa ñòa nguïc. Nhöng coù taïo moät, hai, ba, boán vaø nghieäp Voâ giaùn, maø khoâng goàm nhieáp nghieäp ñoïa vaøo ñòa nguïc. Kinh

noùi: qua ñôøi ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn. Noùi khoâng coù giaùn döùt, nghóa laø gaây ra nghieäp Voâ giaùn ôû Saùt-na naày, töùc Saùt-na naày ñoïa vaøo ñòa nguïc? Nhöng vì coù ngöôøi gaây ra naêm nghieäp Voâ giaùn roài, coù keû tuoåi thoï traêm naêm, cho neân khoâng ñeàu nhö vaên kinh, caàn neân döïa vaøo nghóa maø keä ñaõ noùi. Veà nghóa hieåu cuõng gioáng nhö theá. Caùc vieäc vaán naïn laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Vaán naïn naày khoâng caàn phaûi hieåu. Vì sao? Vì vaán naïn naày chaúng phaûi tu-ña-la, chaúng phaûi Tyø-ni, chaúng phaûi A-tyø-ñaøm, neân khoâng theå duøng hieän duï cuûa theá gian ñeå vaán naïn phaùp Hieàn, Thaùnh, vì phaùp Hieàn, Thaùnh khaùc, phaùp theá gian khaùc. Neáu muoán hieåu, laø coù yù gì? Ñaùp: Neân noùi loãi cuûa duï. Neáu thí duï coù loãi, thì nghóa cuõng coù loãi, nhö boùng cuûa söï saùng suoát laø khoâng coù caên, khoâng coù taâm, chaúng phaûi phaùp soá chuùng sinh. Töû höõu, Sinh höõu cuõng khoâng caên khoâng taâm, chaúng phaûi phaùp soá cuûa chuùng sinh. Nhö boùng saùng caâu sanh. Töû höõu sinh höõu cuõng laø caâu sinh phaûi khoâng? Nhöng thí duï naày laø noùi coù trung höõu, chaúng phaûi khoâng coù trung höõu, nhö boùng saùng khoâng coù giaùn caùch. Trong Töû höõu, coù Trung höõu, Sinh höõu khoâng giaùn döùt, cuõng gioáng nhö theá. Nhöõng nghóa nhö vaäy ñeàu noùi laø khoâng coù Trung höõu. Nhöõng ng- hóa nhö theá ñeàu noùi coù Trung höõu. Trong hai nghóa, nghóa naøo laø vöôït hôn? Thuyeát noùi coù Trung höõu laø vöôït hôn. Nhöng thuyeát cuûa Tyø-baø Xaø- baø-ñeà noùi khoâng coù Trung höõu laø quaû cuûa voâ minh, quaû cuûa boùng toái, quaû cuûa phöông tieän khoâng sieâng naêng. Tuy nhieân, Trung höõu laø phaùp thaät coù. Cho neân, vì muoán ngaên döùt nghóa cuûa ngöôøi khaùc, vì muoán laøm saùng toû nghóa cuûa mình, cho ñeán noùi roäng, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Trung höõu laø do coõi goàm nhieáp, hay laø chaúng phaûi do coõi goàm nhieáp? Neáu laø coõi goàm nhieáp thì vôùi Luaän Thi Thieát noùi, laøm sao hieåu? Nhö noùi: Naêm coõi laø goàm nhieáp boán sinh, boán sinh laø goàm nhieáp naêm coõi phaûi khoâng? Ñaùp: Boán sinh goàm nhieáp naêm ñöôøng, chaúng phaûi naêm coõi goàm nhieáp boán sinh, khoâng goàm nhieáp nhöõng gì? Khoâng goàm nhieáp trung höõu. Vôùi kinh Phaùp Thaân noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Theá naøo laø Nhaõn giôùi? Ñaùp: Boán ñaïi vaø saéc taïo thanh tònh. Nhaõn, nhaõn caên nhaõn nhaäp, nhaõn giôùi, neáu laø maét cuûa ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, ngöôøi, trôøi. Hoaëc laø maét do tu ñöôïc, hoaëc laø maét cuûa trung höõu. Neáu thuoäc veà ñöôøng, thuyeát cuûa Toân giaû

Ñaø–La-Ñaït-Ña ñaõ noùi,

laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Neáu höôùng ñeán phaùp coõi kia, thì goïi laø coõi kia, leä thuoäc coõi kia. Nhö luùc maàm luùa moïc, thì goïi laø luùa, coõi kia cuõng gioáng nhö theá? Ñaùp: Neân noùi raèng: Trung höõu laø thuoäc veà ñöôøng, ñieàu Toân-giaû- Ñaø-La-Ñaït-Ña noùi, thì kheùo hieåu, coøn Luaän Thi Thieát noùi laøm sao hieåu? Ñaùp: Vaên Luaän Thi Thieát neân noùi raèng: Naêm ñöôøng goàm nhieáp boán sinh, hay boán sinh goàm nhieáp naêm ñöôøng? Ñaùp: Laàn löôït tuøy theo chuûng loaïi cuøng goàm nhieáp nhau. Maø khoâng noùi laø coù yù gì? Ñaùp: Do ngöôøi tuïng nhaàm laãn! Vôùi kinh Phaùp Thaân noùi, laøm sao hieåu? Ñaùp: Vaên kinh Phaùp Thaân neân noùi raèng: Maét cuûa ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, ngöôøi, trôøi vaø maét do tu ñöôïc, khoâng neân noùi maét cuûa Trung höõu. Maø khoâng noùi laø coù yù gì? Ñaùp: Do Trung höõu laø phaùp vi teá. ÔÛ trong caùc ñöôøng ñaõ hieån hieän roõ, laïi hieån hieän rieâng, gioáng nhö töôùng soaùi giaëc bò quôû traùch chung trong ñaùm giaëc, cuõng quôû traùch rieâng. Ngöôøi nöõ cuõng theá, coù hai vieäc quôû traùch: 1. Do phieàn naõo, bò quôû traùch chung. 2. Do theå thaáy keùm, laïi quôû traùch rieâng. Trung höõu kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Trung höõu chaúng leä thuoäc coõi, thuyeát cuûa Luaän Thi Thieát, kinh Phaùp Thaân noùi coù theå kheùo hieåu, coøn thuyeát cuûa Toân giaû Ñaø- La- Ñaït-Ña noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Veà thuyeát naày khoâng caàn phaûi hieåu. Vì sao? Vì thuyeát naày chaúng phaûi Tu-Ñaø-La, Tyø-ni, A-Tyø-Ñaøm, maø laø nghóa töï taïo, hoaëc ñuùng, hoaëc khoâng ñuùng. Hoaëc coù noùi khoâng, hoaëc khoâng noùi coù. Neáu muoán hieåu laø coù yù gì? Ñaùp: Do gioáng nhau, neân noùi theá naày: Nhö hình töôùng trong ñòa nguïc, hình töôùng Trung höõu cuõng theá. Cho ñeán Trung höõu coõi trôøi, noùi cuõng gioáng nhö vaäy. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Trung höõu chaúng leä thuoäc coõi. Vì sao? Vì ñi ñeán laø nghóa ñöôøng. Vì Trunh höõu ñi chöa ñeán choã kia, neân chaúng leä thuoäc coõi. Laïi nöõa, Trung höõu laø nhaân coõi, coõi laø quaû. Nhaân khoâng goàm nhieáp quaû, quaû khoâng goàm nhieáp nhaân. Nhö nhaân, quaû, naêng taùc, sôû taùc, naêng nhaän laáy, naêng thuû, sôû thuû cuõng gioáng nhö theá.

Laïi nöõa, Trung höõu laø Vi teá, ñöôøng laø thoâ, thoâ khoâng goàm nhieáp teá, hieän thaáy, khoâng hieän thaáy, roõ raøng, khoâng roõ raøng, noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, Trung höõu thì taùn loaïn, ñöôøng chaúng taùn loaïn. Chaúng taùn loaïn khoâng goàm nhieáp taùn loaïn. Laïi nöõa, vì trung höõu laø phaùp trung gian ñöôøng, neân chaúng leä thuoäc coõi, nhö khoaûng giöõa cuûa ruoäng, chaúng thuoäc veà ruoäng, khoaûng giöõa cuûa phöông höôùng, quoác ñoä, thoân xoùm, chaúng thuoäc veà phöông höôùng, quoác ñoä, thoân xoùm. Trung höõu kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Xöù naøo coù trung höõu? Ñaùp: Coõi Duïc, coõi Saéc, chaúng phaûi coõi Voâ saéc. Hoûi: Vì vì ôû coõiVoâ saéc khoâng coù trung höõu? Ñaùp: Chaúng phaûi laø ruoäng, chaúng phaûi ñoà ñöïng, cho ñeán noùi roäng. Laïi nöõa, neáu xöù sôû coù thoï nhaän hai thöù nghieäp baùo thì coù trung höõu. Nghóa laø nghieäp baùo cuûa trung höõu, nghieäp baùo cuûa sinh höõu. Coõi Voâ saéc chæ coù nghieäp baùo cuûa sinh höõu. Nhö nghieäp baùo cuûa Trung höõu, nghieäp baùo cuûa sinh höõu, nghieäp

baùo môùi gaây ra nghieäp baùo sinh höõu, nghieäp cuûa quaû vi teá, quaû thoâ, noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, neáu xöù sôû thoï nhaän hai thöù nghieäp baùo, nghóa laø nghieäp baùo cuûa saéc, nghieäp baùo cuûa Voâ saéc, thì xöù sôû aáy seõ coù trung höõu. Coõi Voâ saéc chæ coù nghieäp baùo cuûa Voâ saéc. Nhö nghieäp baùo cuûa saéc, nghieäp baùo cuûa Voâ saéc, nghieäp töông öng, nghieäp khoâng töông öng, nghieäp coù choã nöông döïa, nghieäp khoâng coù choã nöông töïa, nghieäp coù uy theá, nghieäp khoâng coù uy theá, nghieäp coù duyeân, nghieäp khoâng coù duyeân, noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, neáu xöù sôû coù ba thöù nghieäp: Nghieäp thaân, mieäng, yù, thì coù trung höõu. Coõi Voâ saéc chæ coù yù nghieäp. Laïi nöõa, neáu ôû xöù sôû coù möôøi nghieäp ñaïo thieän, thì coù trung höõu. Coõi Voâ saéc chæ coù ba ñaïo nghieäp thieän. Laïi nöõa, neáu xöù coù nghieäp baùo naêm aám, thì coù trung höõu. Coõi Voâ saéc chæ coù nghieäp baùo boán aám. Laïi nöõa, neáu coù hai thöù phaùp baïch laø nhaân baïch vaø quaû baïch (thieän), thì coù trung höõu. Coõi Voâ saéc chæ coù nhaân baïch khoâng coù quaû baïch. Laïi nöõa, neáu ôû choã coù ñeán, ñi, thì coù trung höõu. Coõi Voâ saéc khoâng coù ñeán, ñi. Hoûi: Neáu vaäy thì cheát roài, sinh laïi trong thi theå mình, ñaâu coù ñeán ñi?

Ñaùp: Chuùng sinh, hoaëc coù ngöôøi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc coù keû sinh trong boán chaâu thieân haï, hoaëc coù ngöôøi sinh leân coõi trôøi, hoaëc coù keû nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, thöùc seõ dieät ôû döôùi chaân. Keû sinh trong boán chaâu thieân haï, thöùc seõ dieät ôû roán. Ngöôøi sinh leân coõi trôøi, thöùc seõ dieät ôû maët. Ngöôøi nhaäp Nieát-baøn, thöùc seõ taét ôû tim. Chuùng sinh phaàn nhieàu sinh aùi ñoái vôùi khuoân maët. Neáu taâm thöùc dieät töø döôùi chaân, ñeán sinh treân maët thì haù chaúng phaûi ñeán, ñi hay sao? Neáu thöùc dieät töø chaân, laïi sinh trong chaân, maø sinh ôû coõi Voâ saéc, thì khoâng coù vieäc aáy. Hoûi: Trung höõu coù dôøi chuyeån hay khoâng? Ñaùp: Khoâng coù dôøi chuyeån. Nghóa laø ôû giôùi, ôû coõi, ôû xöù. Hoûi: Neáu trung höõu ôû nôi giôùi khoâng coù dôøi chuyeån, thì nhaân duyeân Tyø-kheo ít hieåu bieát, laøm sao hieåu ñöôïc? Nghe noùi coù doøng hoï xuaát gia trong phaùp Phaät, khoâng tu theo phöông tieän hoïc roäng, ôû choán A-luyeän-nhaõ, nhôø söùc nhaân ñôøi tröôùc, neân coù theå khôûi Sô thieàn cuûa theá tuïc, cho laø quaû Tu-ñaø-hoaøn, cho ñeán khôûi ñeä Töù thieàn cuûa theá tuïc, cho laø quaû A-la-haùn. ÔÛ trong moät ñôøi, chöa ñöôïc noùi laø ñöôïc, chöa hieåu, cho laø hieåu, chöa chöùng noùi laø ñaõ chöùng, khoâng coøn caàu ñaïo thaéng tieán, chöa ñöôïc seõ ñöôïc, chöa hieåu seõ hieåu, chöa chöùng seõ chöùng. Veà sau khi cheát, trung höõu cuûa ñeä Töù thieàn hieän ôû tröôùc. Luùc aáy, lieàn nghó: Ta ñaõ döùt heát taát caû phaàn sinh, leõ ra nhaäp Nieát- baøn, chaúng sinh laïi. Nay Trung höõu cuûa ta do duyeân côù naøo maø sinh? Nhaát ñònh khoâng coù giaûi thoaùt. Neáu coù giaûi thoaùt, leõ ra ta phaûi ñöôïc, beøn sinh taø kieán cheâ bai Nieát-baøn. Do taø kieán ñoù, neân Trung höõu cuûa ñeä Töù thieàn lieàn dieät, Trung höõu cuûa ñòa nguïc A-tyø hieän ngay ôû tröôùc, sau khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø? Ñaùp: Ñaây laø luùc höõu tröôùc dôøi chuyeån, chaúng phaûi luùc cuûa Trung höõu, vì khi ngöôøi xuaát gia kia cheát, ñieàm laønh hieän ra tröôùc. Vöøa thaáy ñieàm laønh aáy lieàn nghó: Ta ñaõ döùt taát caû phaàn sinh, leõ ra phaûi ñöôïc Nhaäp Nieát-baøn. Nay

vì sao sinh ra ñieàm laønh naày? Nhaát ñònh khoâng coù giaûi thoaùt. Neáu coù giaûi thoaùt thì leõ ta phaûi ñöôïc, beøn sinh taø kieán cheâ bai Nhaäp Nieát-baøn. Do sinh taø kieán ñoù, neân ñieàm laønh cuûa ñeä Töù thieàn bieán maát! Ñieàm döõ ñòa nguïc A-tyø hieän ôû tröôùc. Thaân ngöôøi kia khi cheát, sinh vaøo ñòa nguïc A-tyø. Do vieäc naày, neân bieát ñöôïc thôøi gian maø höõu tröôùc ñaõ dôøi chuyeån chaúng phaûi thôøi gian cuûa trung höõu. Hoûi: Neáu Trung höõu khoâng coù dôøi chuyeån ôû coõi, thì nhaân duyeân Thieän haønh, AÙc haønh laøm sao hieåu ñöôïc? Nghe noùi: ÔÛ nöôùc Xaù Veä coù

hai ngöôøi: Moät laø Thieän Haønh, hai laø AÙc Haønh. Thieän haønh suoát ñôøi thöôøng thöïc haønh caùc haïnh laønh, khoâng laøm ñieàu aùc, coøn AÙc Haønh, thì suoát ñôøi laøm moïi ñieàu aùc, khoâng thöïc haønh ñieàu thieän. Ngöôøi haønh vi aùc, do nghieäp thieän baùo sau, neân trung höõu coõi trôøi hieän ra ôû tröôùc. Baáy giôø lieàn nghó: Trong suoát moät ñôøi, ta thöôøng laøm ñieàu aùc, khoâng laøm vieäc laønh, leõ ra phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, khoâng theå sinh leân coõi trôøi. Nay vì sao sinh Trung höõu ôû coõi trôøi beøn nghó raèng: Nhaát ñònh khoâng coù nghieäp baùo thieän aùc, vì neáu coù thì leõ ra ta ñaõ ñöôïc roài, beøn sinh taø kieán cheâ bai nhaân quaû, do taø kieán, neân Trung höõu coõi trôøi lieàn dieät, Trung höõu ñòa nguïc lieàn sinh, cheát lieàn ñoïa vaøo ñòa nguïc. Thieän haønh thöôøng laøm vieäc thieän, khi saép qua ñôøi, do nghieäp baát thieän cuûa baùo sau, neân Trung höõu cuûa ñòa nguïc hieän ra tröôùc, beøn nghó: Trong moät ñôøi mình, thöôøng thöïc haønh haïnh laønh, khoâng haønh vi aùc, leõ ra phaûi ñöôïc sinh vaøo ñöôøng thieän, khoâng theå sinh ñöôøng aùc. Nay vì sao ta ñoïa vaøo Trung höõu ñòa nguïc? Laïi nghó: Nhaát ñònh laø do nghieäp baát thieän cuûa baùo sau cuûa ta. Nay sinh quaû naày, töùc töï nhôù nghó ñeán caùc vieäc thieän ñaõ laøm, neân sinh taâm thieân roäng lôùn, maø hieän ra ôû tröôùc, Trung höõu ñòa nguïc lieàn tieâu dieät, Trung höõu coõi trôøi lieàn sinh khi cheát sinh leân coõi trôøi? Ñaùp: Nhö tröôøng hôïp naày ñeàu laø thôøi gian dôøi chuyeån cuûa höõu tröôùc, chaúng phaûi thôøi gian Trung höõu. Khi taát caû chuùng sinh cheát, seõ coù ñieàu toát, xaáu. Neáu chuùng sinh naøo thöôøng laøm vieäc thieän, thì ña soá hoï seõ thaáy nôi coù nhaø cöûa ñeïp ñeõ, laàu quaùn, vöôøn, röøng, choã taém röûa, daïo chôi. Chuùng sinh laøm nhieàu ñieàu aùc, khi saép cheát, phaàn nhieàu thaáy löûa chaùy, röøng dao, choù soùi ñoäc döõ, moà maû v.v... Ngöôøi haønh vi aùc, khi saép cheát, do nghieäp thieän cuûa baùo sau, neân ñieàm laønh coõi trôøi hieän ôû tröôùc, thaáy roài lieàn nghó raèng: Trong moät ñôøi, ta ñaõ thöôøng laøm aùc, khoâng haønh haïnh laønh, ñaùng leõ phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, khoâng theå sinh leân coõi trôøi. Nay ñieàm laønh naày do duyeân naøo maø sinh, nhaát ñònh khoâng coù nghieäp baùo thieän, aùc, roài sinh khôûi taø kieán cheâ bai nhaân quaû. Vì sinh taø kieán, neân töôùng ñieàm laønh coõi trôøi lieàn maát, ñieàm döõ ñòa nguïc lieàn sinh. Ngöôøi thöïc haønh haïnh laønh, khi saép cheát, do nghieäp aùc cuûa baùo sau, neân töôùng ñòa nguïc hieän ôû tröôùc, thaáy roài, lieàn nghó: Trong suoát moät ñôøi ta, thöôøng haønh haïnh laønh, khoâng laøm vieäc vi aùc, leõ ra phaûi ñöôïc sinh vaøo xöù sôû thieän, khoâng ñoïa vaøo ñöôøng aùc. Nay vì sao sinh ra ñieàm döõ nhö theá? Nhaát ñònh laø do nghieäp baát thieän nôi baùo sau cuûa ta, neân môùi sinh ra

quaû naày, lieàn töï nhôù laïi caùc vieäc thieän ñaõ laøm, sinh taâm thieän

roäng lôùn hieän ôû tröôùc, töôùng ñòa nguïc lieàn bieán maát, ñieàm laønh coõi trôøi xuaát hieänkhi cheát ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Do vieäc aáy, neân hai ngöôøi naày ñeàu do söï dôøi chuyeån cuûa thôøi gian höõu tröôùc, chaúng phaûi thôøi gian cuûa Trung höõu. Hoûi: Neáu Trung höõu ôû choã khoâng dôøi chuyeån, thì nhaân duyeân vua Taàn-baø-sa-la, laøm sao hieåu ñöôïc? Nghe noùi Trung höõu ôû coõi trôøi Ñaâu-suaát cuûa vua Taàn-baø-sa-la hieän ôû tröôùc, seõ sinh leân trôøi Ñaàu-suaát, luùc vöôït qua ñænh nuùi Tu-di, thaáy Thieân vöông Tyø Sa-moân ñang aên thöùc aên maøu saéc töôi saùng, ñaày ñuû höông vò, beøn nghó: Tröôùc, ta sinh vaøo coõi naày, veà sau, seõ sinh leân coõi trôøi Ñaàu-suaát. Vöøa nghó nhö theá, thì Trung höõu cuûa trôøi Ñaàu-suaát lieàn bieán maát, Trung höõu coõi trôøi Töù Thieân Vöông lieàn sinh khi cheát ñöôïc sinh leân coõi trôøi Töù Thieân Vöông aáy phaûi khoâng? Ñaùp: Hieän traïng naày cuõng laø thôøi gian cuûa höõu tröôùc dôøi chuyeån, chöù chaúng phaûi thôøi gian cuûa Trung höõu. Nghe noùi vua Taàn-baø-sa-la bò con toäi aùc laø A-xaø-theá baét troùi, giam vaøo nguïc, caám khoâng cho aên uoáng, nhaø vua duøng dao goït da chaân ñeå aên. Baáy giôø, Ñöùc Theá toân ñang ngöï taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, vì thöông xoùt vua, neân phoùng ra luoàng aùnh saùng xuyeân qua cöûa soå, chieáu vaøo thaân vua. Vì ñöôïc aùnh saùng Phaät soi chieáu neân thaân vua ñöôïc yeân oån, sinh taâm nghó ñeán Phaät: Nay ta gaëp phaûi aùch naïn naày, nhöng Theá toân khoâng thaáy, khoâng nghó ñeán! Luùc Ñöùc Theá toân bieát roõ taâm nieäm cuûa nhaø Vua, voäi baûo Ñaïi Muïc-kieàn-lieân: OÂng haõy ñeán choã vua Taàn-baø- sa-la, noùi raèng: Nhö lai ñoái vôùi ñaïi vöông, nhöõng ñieàu gì neân laøm, ñeàu ñaõ laøm xong, cöùu giuùp nghieäp baùo quyeát ñònh nôi ñöôøng aùc cuûa oâng, trong khi Nhö lai coøn khoâng theå traùnh khoûi! Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân nghe lôøi Phaät daïy, lieàn nhaäp thieàn ñònh, do naêng löïc thieàn ñònh theo nhö choã nghó, töø nuùi Kyø-xaø- quaät bieán maát, nhö nöôùc nôi ao suoái töø ñaát hieän ra, Toân giaû döøng laïi tröôùc vua Taàn-baø-sa-la, noùi: Ñaïi vöông neân bieát! Lôøi Ñöùc Nhö lai noùi khoâng hai, vôùi tueä nhaõn thanh tònh soi chieáu, thaáy saâu veà nhaân quaû, maø noùi raèng: Nhö lai ñoái vôùi ñaïi vöông, nhöõng ñieàu gì neân laøm, ñeàu ñaõ laøm roài, cöùu giuùp nghieäp baùo quyeát ñònh trong ñöôøng aùc cuûa ñaïi vöông, trong khi Nhö lai coøn khoâng traùnh khoûi. Noùi roài, Toân giaû laïi vì nhaø vua giaûng noùi phaùp. Luùc ñoù, vì quaù ñoùi khaùt, neân vua Taàn-baø-sa-la khoâng hieåu roõ, neân noùi: Thöa Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân! Vò trôøi naøo coù thöùc aên, ngon hôn heát?

Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân lieàn theo thöù lôùp khen ngôïi thöùc aên cuûa Boán v.v… Thieân Vöông. Vua Taàn-baø-sa-la nghe roài, cheát ñi ñöôïc, sinh leân coõi trôøi Töù Thieân Vöông, laøm Thaùi töû cuûa Thieân Vöông Tyø Sa- moân, teân laø Xaø-Na-Leâ-Sa. Do vieäc naày, neân bieát laø thôøi gian dôøi chuyeån cuûa höõu tröôùc chaúng phaûi thôøi gian cuûa Trung höõu. Phaùi Thí duï giaû noùi raèng: Trung höõu coù theå dôøi ñoåi. Phaùi kia noùi raèng: Taát caû caùc nghieäp ñeàu coù theå dôøi ñoåi. Taïo neân naêm nghieäp Voâ giaùn coøn coù theå dôøi ñoåi, huoáng chi laø Trung höõu. Neáu gaây ra nghieäp Voâ giaùn khoâng theå dôøi ñoåi, thì seõ khoâng

theå vöôït qua Höõu Ñaûnh. Vì coù khaû naêng vöôït qua Höõu Ñaûnh, neân bieát ñöôïc naêm nghieäp Voâ giaùn cuõng coù theå dôøi chuyeån. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Trung höõu khoâng theå dôøi chuyeån. Hoûi: Trung höõu traûi qua thôøi gian bao laâu? Ñaùp: Phaûi traûi qua moät chuùt thôøi gian khoâng laâu. Vì sao? Vì Trung höõu kia ñoái vôùi saùu nhaân ñeå tìm choã thoï nhaän thaân, cho neân, phaûi nhanh choùng ñeå cho Sinh Höõu noái tieáp. Hoûi: Söï hoøa hôïp, cuûa phaùp thoï nhaän thaân cuûa chuùng sinh, raát nhanh choùng ñeå cho Sinh Höõu noái tieáp, coù theå nhö theá. Neáu phaùp thoï nhaän thaân khoâng hoøa hôïp, nhö ngöôøi cha ôû Keá-taân, meï ôû Chaân Ñôn, hay cha ôû Chaân- Ñôn, meï ôû Keá-taân thì laøm sao coù thôøi gian nhanh choùng ñeå cho Sinh Höõu noái tieáp? Ñaùp: Neân quaùn saùt chuùng sinh naày, hoaëc gaây ra nghieäp ñoái vôùi meï coù theå dôøi ñoåi, gaây ra nghieäp ñoái vôùi cha khoâng theå dôøi ñoåi. Hoaëc gaây ra nghieäp ñoái vôùi cha coù theå dôøi chuyeån, gaây ra nghieäp ñoái vôùi meï khoâng theå dôøi chuyeån. Hoaëc gaây ra nghieäp ñoái vôùi cha meï, ñeàu khoâng theå dôøi chuyeån. Neáu gaây ra nghieäp ñoái vôùi meï coù theå dôøi chuyeån, gaây ra nghieäp ñoái vôùi cha khoâng theå dôøi chuyeån: Neáu laø ngöôøi ñaày ñuû oai nghi, tònh tu phaïm haïnh, thaân giöõ naêm giôùi, laø ngöôøi nam toát, taát nhieân, ñeán beân caïnh phu nöõ khaùc, ñeå cho Sinh höõu kia ñöôïc noái tieáp. Neáu gaây ra nghieäp ñoái vôùi cha coù theå dôøi chuyeån, gaây ra nghieäp ñoái vôùi meï khoâng theå dôøi chuyeån: Neáu laø ngöôøi ñaày ñuû oai nghi, tònh tu phaïm haïnh, thaân giöõ naêm giôùi, laø ngöôøi nöõ toát, thì seõ ñeán beân ngöôøi nam khaùc, khieán cho Sinh höõu kia noái tieáp. Neáu gaây ra nghieäp ñoái vôùi cha meï ñeàu khoâng theå dôøi chuyeån, thì ngöôøi thoï nhaän thaân duø chöa cheát, ngöôøi aáy tuy ñaõ tìm kieám nhöng chöa ñöôïc, beøn sinh taâm ra ñi. Treân con ñöôøng Trung höõu ñi, löûa khoâng theå ñoát, dao khoâng theå gaây toån thöông, chaát ñoäc khoâng theå haïi, taát nhieân Trung höõu ñaõ ñeán vôùi söï hoøa hôïp cuûa cha meï kia, giuùp cho Sinh höõu aáy noái tieáp.

Hoûi: Neáu chuùng sinh thöôøng coù taâm duïc thì coù theå nhö theá, coøn caùc chuùng sinh coù taâm duïc trong töøng thôøi gian thì laøm sao coù theå nhö theá? Nhö choù coù taâm duïc vaøo muøa thu, loaøi gaáu coù taâm duïc vaøo muøa ñoâng. Ngöïa coù taâm duïc vaøo muøa Xuaân. Boø coù taâm duïc vaøo muøa heø. Caùc ñoäng vaät v.v... nhö vaäy, laøm sao coù theå nhö theá? Ñaùp: Do nghieäp löïc cuûa chuùng sinh kia, neân phi thôøi cuõng sinh taâm duïc, maø ñöôïc hoøa hôïp, ñeå cho sinh kia noái tieáp nhau. Laïi coù thuyeát noùi: Söï sinh gioáng nhau, thích hôïp. Nhö khi choù coù taâm duïc, choù soùi thöôøng coù taâm duïc, leõ ra phaûi sinh vaøo loaøi choù, nhöng laïi sinh vaøo loaøi choù soùi. Luùc gaáu coù taâm duïc, gaáu thöôøng coù taâm duïc, leõ ra phaûi sinh trong loaøi gaáu, nhöng laïi sinh trong loaøi gaáu. Khi ngöïa coù taâm duïc, löøa thöôøng coù taâm duïc, leõ ra phaûi sinh trong loaøi ngöïa, nhöng laïi sinh trong loaøi löøa. Luùc boø coù taâm duïc, boø hoang thöôøng coù taâm duïc, leõ ra phaûi sinh trong loaøi boø, nhöng laïi sinh vaøo loaøi boø hoang. Toân giaû Xa-ma-ñaït-ña noùi: chuùng sinh Trung höõu soáng boán möôi chín ngaøy. Toân giaû Hoøa-tu-maät noùi: chuùng sinh Trung höõu tuoåi thoï baûy ngaøy, khoâng quaù moät tuaàn. Vì sao? Vì thaân Trung höõu raát yeáu keùm. Hoûi: Neáu ñeán baûy ngaøy, maø

choã sinh khoâng hoøa hôïp, thì Trung höõu ñoaïn dieät phaûi khoâng? Ñaùp: Khoâng döùt dieät, Töùc ñöôïc döøng laïi laâu ôû trung höõu. Toân giaû Phaät-ñaø-ñeà-baø noùi: Tuoåi thoï cuûa Trung höõu khoâng nhaát ñònh. Vì sao? Vì duyeân cuûa nôi sinh khoâng nhaát ñònh. Maëc duø Trung höõu ñöôïc hoøa hôïp, nhöng vì Sinh höõu khoâng hoøa hôïp, neân khieán cho Trung höõu döøng laïi trong thôøi gian laâu. Hoûi: Hình töôùng Trung höõu lôùn hay nhoû? Ñaùp: Hình töôùng Trung höõu nhö ñöùa treû naêm, saùu tuoåi. Hoûi: Neáu Hình töôùng Trung höõu nhö theá, laøm sao laïi sinh ra töôûng ñieân ñaûo: Ñoái vôùi meï, sinh taâm aùi, sinh taâm giaän döõ ñoái vôùi cha? Ñaùp: Hình töôùng tuy nhoû, nhöng caùc caên gioáng nhö hình töôïng ngöôøi giaø ñöôïc veõ treân vaùch, hình daùng duø nhoû, nhöng coù töôùng giaø. Hoûi: Hình töôùng Trung höõu cuûa Boà-taùt lôùn hay nhoû? Ñaùp: Nhö thôøi gian tröôùc kia, coù hình töôùng cuûa tuoåi treû v.v..., cuõng vaãn trang nghieâm thaân baèng ba möôi hai töôùng, taùm möôi thöù tuøy hình toát ñeïp, toaøn thaân thuaàn laø saéc vaøng roøng, aùnh saùng troøn bao quanh thaân moät taàm. Do vieäc naày, neân khi Boà-taùt truï ôû Trung höõu, thaân Trung höõu coù aùnh saùng, soi roïi traêm öùc boán chaâu thieân haï.

Hoûi: Neáu vaäy thì vôùi keä phaùp do Tu Boà-ñeà noùi, laøm sao hieåu ñöôïc. Nhö noùi: Hình kia nhö voi traéng Boán chaân, coù saùu ngaø Ñeán nhaäp vaøo thai meï Nhö töôûng daïo vöôøn laàu. Ñaùp: keä naày khoâng caàn hieåu? Vì sao? Vì keä naày chaúng phaûi tu- ña- la, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, laø nghóa töï taïo, hoaëc ñuùng, khoâng ñuùng. Hoaëc coù noùi khoâng, khoâng noùi coù. Neáu muoán hieåu, laø coù yù gì? Ñaùp: Phaùp cuûa quoác ñoä nôi phöông kia cho moäng aáy laø toát. Cho neân, meï cuûa Boà-taùt naèm moäng thaáy vieäc naày, muoán cho ngöôøi xem töôùng ñeàu noùi laø toát. Boà-taùt trong chín möôi moát kieáp, khoâng heà bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, thì vì sao taïo ra hình töôùng suùc sinh ñeán nhaäp vaøo thai meï? Hoûi: Trung höõu coù ñuû caùc caên hay khoâng ñuû caùc caên? Ñaùp: Caùc caên ñeàu ñuû. Vì sao? Vì luùc Trung höõu môùi sinh, saùu nhaäp ñeàu tìm kieám höõu. Laïi coù thuyeát noùi: Khoâng ñuû caùc caên? Hoûi: Khoâng ñuû caên naøo? Ñaùp: Thôøi gian tröôùc ñaõ coù caùc caên khoâng ñuû. Nghóa laø tuøy theo Trung höõu, gioáng nhö choã gioáng cuûa in töôïng, coù choã gioáng cuûa thôøi gian tröôùc khi ra Trung höõu cuõng vaäy. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Ñeàu ñuû caùc caên. Vì sao? Vì luùc Trung höõu sinh, saùu nhaäp ñeàu tìm kieám höõu! Hoûi: Luùc Trung höõu ñi thì theá naøo? Ñaùp: Chuùng sinh, bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, luùc ñi ñaàu quay xuoáng döôùi, chaân höôùng leân treân. Nhö keä noùi: Ngöôøi ñoïa vaøo ñòa nguïc Thaân hoï ñeàu treo ngöôïc Vì huûy baùng Hieàn, Thaùnh Vaø caùc ngöôøi vò tònh haïnh. Ngöôøi sinh boán thieân haï, thì ñi xöông soáng naèm ngang, nhö chim bay treân hö khoâng, nhö veõ hình ngöôøi bay treân vaùch. Ngöôøi ñöôïc sinh leân coõi trôøi, ñaàu höôùng leân treân, nhö ngöûa maët baén muõi teân leân hö khoâng. Hoûi: Luùc Trung höõu sinh, coù maëc y phuïc hay khoâng? Ñaùp: Taát caû Trung höõu ôû coõi Saéc khi sinh ñeàu coù maëc y phuïc. Vì sao? Vì coõi Saéc laø coõi thöôøng hoå theïn. Nhö phaùp thaân thöôøng duøng y

phuïc ñeå che. Sinh thaân cuõng theá. Thaân Trung höõu cuûa chuùng sinh coõi Duïc sinh ra ña soá khoâng coù maëc y phuïc, chæ töø Boà-taùt, Tyø-kheo ni Baïch Tònh. Laïi coù thuyeát noùi: Trung höõu cuûa Boà-taùt khoâng coù maëc y phuïc, coøn Tyø-kheo ni Baïch tònh thì coù. Hoûi: Vì sao Trung höõu cuûa Boà-taùt khoâng maëc y phuïc, coøn Tyø- kheo ni Baïch tònh thì coù? Ñaùp: Vì Tyø-kheo ni Baïch tònh ñaõ thí aùo loâng cöøu cho chö taêng boán phöông. Hoûi: Boà-taùt thí döùt y cho taêng boán phöông nhieàu hôn so vôùi y phuïc keát loâng cöøu cuûa Tyø-kheo ni Baïch tònh ñaõ thí? Ñaùp: Tyø-kheo ni Baïch tònh sau khi thí cho taêng aùo loâng cöøu roài, lieàn phaùt nguyeän theá naày: Nguyeän cho toâi nôi choán sinh ra trong caùc ñôøi ñeàu thöôøng maëc y phuïc. Do nguyeän löïc ñoù, neân luùc Trung höõu sinh ñeàu maëc y phuïc. Keå caû khi nhaäp thai xuaát thai cuõng thöôøng maëc y phuïc. Thaân cuûa baø caøng ngaøy caøng lôùn y phuïc cuõng lôùn theo. Ñoái vôùi phaùp Phaät, baø phaùt sinh nieàm tin, veà sau xuaát gia, lieàn ñem y naày cheá ra naêm thöù y, sieâng tu phöông tieän, chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, ñeán khi Nhaäp Nieát-baøn, duøng y naày quaøng vaøo thaân maø traø tyø. Caùc phaùp thieän Boà-taùt thöïc haønh, ñeàu, hoài höôùng Boà-ñeà Voâ thöôïng, ñeå coù theå sinh ra quaû cuûa nhaân gioáng nhau. Thaân sau cuøng cuûa Boà-taùt ñöôïc thaân toái thaéng ñoái vôùi taát caû chuùng sinh. Hoûi: chuùng sinh Trung höõu aên thöùc aên gì? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Choã naøo coù thöùc uoáng aên thì aên caùc thöùc uoáng aên aáy. Coøn ôû beân caïnh ao, hoà, soâng, suoái thì uoáng nöôùc aáy ñeå soáng coøn. Hoûi: Neáu vaäy, nghe noùi noùi, nhö nöôùc ñoïng laïi trong ñaõy loïc nöôùc, gaïo dính trong noài, chuùng sinh Trung höõu nôi naêm ñöôøng raûi raùc ôû theá gian, cuõng gioáng nhö theá. Caùc thöùc uoáng aên trong taát caû theá gian, giaû nhö chæ loaøi choù môùi coù thöùc aên, cuõng khoâng ñuû cung caáp, huoáng chi laø loaøi khaùc. Tuy nhieân, thaân Trung höõu kia raát nheï, thöùc uoáng aên thì thoâ, naëng. Neáu aên thöùc aên naày thì thaân seõ tan, hoaïi. Neáu vaäy, laøm sao töï soáng coøn? Ñaùp: Trung höõu duøng muøi höông laøm thöùc aên. Neáu chuùng sinh, coù phöôùc ñöùc thì duøng thöùc aên uoáng saïch, uoáng aên höông thôm cuûa hoa quaû ñeå töï toàn taïi. Keû khoâng coù phöôùc ñöùc thì Trung höõu cuûa hoï seõ aên caùc thöù muøi hoâi haùm cuûa phaån ueá, baát tònh, ñeå töï soáng coøn. Trung höõu ñöôïc goïi laø Trung höõu, cuõng goïi laø Kieàn-thaùt-baø, cuõng

goïi laø Caàu höõu, cuõng goïi laø Ma-naäu-ma. Hoûi: Vì sao goïi laø Trung höõu? Ñaùp: Vì sinh giöõa hai höõu neân goïi laø Trung höõu. Hoûi: Neáu vaäy thì caùc höõu khaùc ôû giöõa hai höõu ñeàu ñöôïc goïi laø Trung höõu phaûi chaêng? Ñaùp: Neáu laø höõu ôû giöõa hai höõu, khoâng leä thuoäc coõi, thì goïi laø Trung höõu. Neáu ôû giöõa hai höõu maø leä thuoäc coõi thì khoâng goïi laø Trung höõu. Laïi nöõa, neáu ôû trung gian giöõa hai höõu, maø vi teá, khoù saùng, khoù thaáy, khoù roõ, thì goïi laø Trung höõu. Caùc höõu khaùc duø ôû giöõa hai höõu nhöng laø thoâ, deã thaáy, deã saùng, deã roõ, thì khoâng ñöôïc goïi laø Trung höõu. Hoûi: Vì sao goïi Trung höõu laø Kieàn-thaùt-baø? Ñaùp: Vì Trung höõu duøng muøi höông ñeå soáng coøn, neân goïi laø Kieàn- thaùt-baø. Vì sao goïi laø Caàu höõu? Ñaùp: Vì khi sinh, Trung höõu duøng saùu nhaäp ñeå tìm kieám höõu neân goïi laø caàu höõu. Vì sao goïi laø Ma-naäu-ma?

Ñaùp: Vì töø yù sinh, neân goïi laø Ma-naäu-ma. Chuùng sinh hoaëc coù loaïi töø yù sinh, hoaëc coù loaïi töø nghieäp sinh, töø baùo sinh, töø hoäi hôïp sinh. Töø yù sinh, nghóa laø chö thieân coõi Saéc, coõi Voâ saéc vaø Trung höõu. Töø nghieäp sinh: laø chuùng sinh ñòa nguïc, nhö noùi: chuùng ñoïa vaøo ñòa nguïc ñeàu bò nghieäp troùi buoäc. Töø baùo sinh: Nhö chim bay. Töø hoäi hôïp sinh: Nhö con ngöôøi, saùu taàng trôøi coõi Duïc. Kinh Phaät noùi: Vì ba vieäc hoøa hôïp, neân ñöôïc vaøo thai meï: 1. Cha meï ñeàu coù taâm nhieãm, hoäi hôïp moät choã, 2. Gaëp luùc ngöôøi meï kia khoâng bò beänh. 3. Kieàn-thaùt-baø hieän ôû tröôùc. Ba vieäc hoøa hôïp töùc laø cha, meï, Kieàn-thaùt-baø. Cha meï coù taâm nhieãm: Töùc taâm duïc hieän ôû tröôùc. Hoäi hôïp moät choã: Muoán hoäi hôïp chung. Ngöôøi meï khoâng bò beänh. Laø luùc ngöôøi meï kia hoan hyû. Tyø-ni noùi raèng: Ngöôøi meï kia do taâm duïc nhô ñuïc, nhö luùc trôøi möa, nöôùc soâng ñeàu ñuïc. Taâm duïc cuûa ngöôøi meï kia cuõng gioáng nhö theá. Cuõng khoâng coù gioù laïnh, noùng v.v... Luùc bò caùc chöùng beänh: Laø gaëp luùc nöôùc kinh cuûa ngöôøi nöõ. Neáu

nöôùc kinh nhieàu moûng, seõ khoâng thaønh thai Neáu nöôùc kinh ít, khoâ, cuõng khoâng thaønh thai, do tinh huyeát cuûa cha meï, sau ñoù môùi thaønh thai, ñoù goïi laø luùc gaëp, cuõng goïi laø coù thaân. Kieàn-thaùt-baø hieän ôû tröôùc: Laø Trung höõu hieän ôû tröôùc, hoaëc khôûi taâm aùi, hoaëc khôûi taâm giaän döõ. Neáu thaân Trung höõu laø nam thì yeâu ñoái vôùi meï, noåi côn giaän döõ ñoái vôùi cha. Trung höõu kia nghó raèng: Neáu khoâng coù ngöôøi nam aáy, thì ta seõ giao hôïp vôùi ngöôøi nöõ naày. Baáy giôø, lieàn khôûi töôûng ñieân ñaûo nhö theá: Khi thaáy ngöôøi nam kia caùch xa, thì caûm thaáy thaân mình nhö giao hôïp vôùi ngöôøi nöõ aáy. Luùc cha meï giao hôïp xuaát tinh khí, Trung höõu thaáy roài, cho laø cuûa mình, sinh taâm vui möøng. Vì sinh taâm vui möøng neân meâ muoäi. Vì meâ muoäi, neân Trung höõu caøng naëng, khoâng coøn dôøi ñoäng. Luùc aáy töï thaáy mình ñang ngoài beân hoâng phaûi cuûa meï, maët höôùng veà löng meï. Neáu Trung höõu laø ngöôøi nöõ, thì caûm thaáy yeâu ñoái vôùi cha, giaän döõ ñoái vôùi meï. Trung höõu nöõ aáy nghó raèng: Neáu khoâng coù ngöôøi nöõ naày, thì seõ giao hoäi vôùi ngöôøi nam aáy. Khi ñoù, beøn khôûi yù nghó ñieân ñaûo nhö theá: Luùc thaáy ngöôøi nöõ kia caùch xa, caûm thaáy thaân mình ñang giao hôïp vôùi ngöôøi nam naày. Khi cha meï giao hôïp tieát ra tinh, khí Trung höõu thaáy cho laø cuûa mình beøn sinh taâm vui möøng. Vì sinh taâm vui möøng, neân meâ muoäi, vì meâ muoäi neân Trung höõu trôû thaønh naëng, khoâng coøn nhuùc nhích. Luùc naày, Trung höõu töï thaáy thaân mình ñang ngoài ôû hoâng traùi meï, maët höôùng veà buïng meï. Taát caû chuùng sinh ñeàu coù yù nghóa ñieân ñaûo nhö theá maø vaøo thai meï, chæ tröø Boà-taùt. Boà-taùt khi nhaäp thai meï, vì bieát ngöôøi nöõ naày laø meï mình, ngöôøi nam naày laø cha mình, neân ñoái vôùi meï, sinh töôûng laø meï, ñoái vôùi cha, sinh töôûng laø cha. Hoûi: Trung höõu vaøo thai meï töø choã naøo? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Trung höõu kia khoâng coù chöôùng ngaïi, neân baát cöù choã naøo cuõng vaøo ñöôïc. Hoûi: Neáu noùi vaøo thai meï khoâng coù chöôùng ngaïi, thì khoâng neân ôû trong thaân meï? Ñaùp: söùc cuûa nghieäp, neân bò raøng buoäc trong thai meï. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Trung höõu töø sinh moân ñi vaøo, trong thai meï. Do vieäc aáy, neân song sinh,

ñöùa ra sau laø lôùn. Vì sao? Vì vaøo thai meï tröôùc. Luaän Thi Thieát noùi: Cha, meï coù phöôùc ñöùc v.v... môùi coù theå thoï thai Hoûi: Ngöôøi nam giaøu sang gaàn ngöôøi nöõ ngheøo heøn. Ngöôøi nöõ giaøu sang gaàn ngöôøi nam thaáp keùm, laøm sao coù theå thoï thai?

Ñaùp: Luùc ñoù, Trung höõu thaáy ngöôøi nöõ kia, nghó laø toân quyù, töï thaáy thaân mình, sinh töôûng thaáp keùm. Ngöôøi nöõ töï cho laø vöôït hôn, coi ngöôøi nam laø thaáp keùm. Ngöôøi nöõ toân quí gaàn ngöôøi nam thaáp keùm, cho ngöôøi kia laø vöôït hôn, cho mình laø thaáp keùm. Ngöôøi nam kia thaáy mình laø hôn, cho ngöôøi kia laø thaáp heøn. Khi aáy, vì coù yù nghó nhö theá veà phöôùc ñöùc v.v... neân môùi coù theå thoï thai. Moät ngöôøi ôû trong thai meï, coù Trung höõu cuûa naêm ñöôøng. Nhö choù, choù soùi, caù, eånh öông, v.v... Hoûi: Neáu laø Trung höõu cuûa ñòa nguïc, thì ôû trong buïng cuûa ngöôøi meï kia, sao khoâng thieâu ñoát? Ñaùp: Neáu ngöôøi gaây ra nghieäp thì seõ bò thieâu ñoát, keû khoâng gaây ra nghieäp seõ khoâng bò thieâu ñoát, neáu ngöôøi coù giöõ giôùi v.v... bò vöôùng maëc trong ñòa nguïc, cuõng khoâng theå bò thieâu ñoát. Vì sao? Vì hoï khoâng gaây ra nghieäp. Chuùng sinh ôû tröôùc ñòa nguïc, khoâng haún laø bò thieâu ñoát. Nhö Luaän Thi Thieát noùi: Coù khi chuùng sinh cuûa ñòa nguïc Hoaït, khi gioù laïnh thoåi ñeán, hoï reo leân raèng: Caùc chuùng sinh soáng laïi! Caùc chuùng sinh coøn soáng! Luùc aáy chuùng sinh beøn soáng laïi. Do vieäc naày, neân Trung höõu kia khoâng haún bò thieâu ñoát. Hoûi: Neáu töôøng vaùch, nuùi röøng, nhaø cöûa, ngoùi ñaù v.v... ñeàu khoâng theå gaây ngöôïc ngaïi cho Trung höõu thì trôû laïi ñoái vôùi Trung höõu coù bò chöôùng ngaïi khoâng? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Coù chöôùng ngaïi nhau. Neáu vaäy thì laøm sao Trung höõu ñöôïc goïi laø khoâng coù chöôùng ngaïi? Ñaùp: Chæ tröø Trung höõu, ñoái vôùi caùc thöù khaùc, ñeàu khoâng coù trôû ngaïi. Laïi coù thuyeát noùi: Trung höõu ñoái vôùi Trung höõu laïi khoâng coù chöôùng ngaïi nhau. Vì sao? Vì khoâng coù lôøi noùi. Hoûi: Choã ñaõ ñi qua, Trung höõu ñi nhanh hay thaàn tuùc ñi nhanh? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Trung höõu ñi nhanh. Vì sao? Vì söùc cuûa nghieäp vöôït hôn thaàn tuùc? Lôøi bình: Neân noùi nhö vaày: Thaàn tuùc ñi nhanh, chaúng phaûi söùc cuûa nghieäp ñi nhanh. Hoûi: Neáu vaäy sao laïi noùi söùc cuûa nghieäp vöôït hôn söùc thaàn tuùc? Ñaùp: Neân bieát laø do vieäc naøo ñeå noùi söùc cuûa nghieäp vöôït hôn söùc thaàn tuùc? Vì coù theå löu truù nôi taát caû chuùng sinh. Veà söùc cuûa thaàn tuùc nôi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát chæ tröø Phaät Toân giaû Muïc-kieàn-lieân, tröø Phaät vaø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Trung höõu kia khoâng coù coû thuoác, phaùp chuù thuaät

cuûa chuùng sinh. Phaät vaø Bích-chi Phaät coù theå löu truù, khieán cho söï sinh kia khoâng noái tieáp nhau. Do vieäc naày neân noùi söùc cuûa nghieäp vöôït hôn söùc thaàn tuùc. Hoûi: Trung höõu coù thaáy laãn nhau khoâng? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Thaáy nhau. Thaáy ñöôïc bao nhieâu choã? Ñaùp: Ñòa nguïc thaáy ñòa nguïc. Suùc sinh thaáy suùc sinh. Ngaï quyû thaáy ngaï quyû. Con ngöôøi thaáy con ngöôøi, trôøi thaáy trôøi. Laïi coù thuyeát noùi: Ñòa nguïc thaáy ñòa nguïc, suùc sinh thaáy hai ñöôøng. Ngaï quyû thaáy ba ñöôøng. Con ngöôøi thaáy boán ñöôøng, trôøi thaáy naêm ñöôøng. Laïi coù thuyeát noùi: Trung höõu chaúng phaûi caûnh giôùi cuûa maét

ngöôøi, maø laø caûnh giôùi cuûa thieân nhaõn. Hoûi: Thieân nhaõn thaáy bao nhieâu choã? Ñaùp: Thieân nhaõn, laø baùo cuûa Boán vò thieân vöông, tröø ñòa cuûa mình, thaáy ñòa döôùi. Cho ñeán trôøi Tha hoùa Töï Taïi, tröø ñòa cuûa mình thaáy ñòa döôùi. Laïi coù thuyeát noùi: Taát caû maét coõi duïc ñeàu khoâng thaáy Trung höõu, maët coõi Saéc coù theå thaáy. Hoûi: Baùo ñöôïc maét ôû coõi Saéc, coù theå thaáy bao nhieâu choã? Ñaùp: Baùo ñöôïc maét cuûa Sô thieàn, tröø ñòa mình, thaáy ñòa döôùi. Cho ñeán ñeä Töù thieàn, tröø ñòa cuûa mình thaáy ñòa döôùi. Neáu noùi nhö theá, thì seõ khoâng thaáy Trung höõu cuûa ñeä Töù thieàn. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Taát caû baùo ñöôïc maét, ñeàu khoâng thaáy Trung höõu. Neáu thieân nhaõn thanh tònh, thì coù theå thaáy Trung höõu. Neáu khoâng thanh tònh, thì khoâng thaáy Trung höõu. Vì sao bieát? Vì kinh Phaät ñaõ noùi: Neáu ngöôøi nam, nöõ phaù giôùi, laøm vieäc aùc, thì thaân hoaïi qua ñôøi, seõ sinh Trung höõu nhö theá. Maøu saéc cuûa noù troâng nhö thaûm luïa ñen, cuõng nhö ñeâm toái. Neáu thieân nhaõn thanh tònh, thì seõ thaáy. Neáu laø ngöôøi nam, ngöôøi nöõ giöõ giôùi, tu phaïm haïnh, thì khi cheát, seõ sinh laøm Trung höõu nhö theá maøu saéc traéng saïch, nhö taám thaûm traéng, cuõng nhö maët traêng saùng trong ñeâm toái. Neáu thieân nhaõn tònh, thì coù theå thaáy ñöôïc. Nhö noùi vua Tyø-löu-ly ñoái vôùi Traù aùc Ñeà-baø-ñaït-ña töùc ngay thaân naày vaøo ñòa nguïc A-tyø. Hoûi: Cuõng theá v.v... laø coù Trung höõu hay chaêng? Ñaùp: Coù trong moät Saùt-na, töû höõu khoâng giaùn döùt sinh ra Trung höõu. Trung höõu khoâng giaùn döùt, sinh ra Sinh höõu. Chæ trong moät saùt-na. Nhö kinh noùi: Ñeá-thích noùi keä:

Ñaïi tieân phaûi neân bieát Toâi ôû choã ngoài naày Laïi ñöôïc tuoåi thoï trôøi Cuùi xin nhôù giöõ maõi. Hoûi: Nhö theá laø coù töû sinh hay khoâng? Neáu coù töû sinh, laøm sao thoï Trung höõu? Neáu khoâng coù töû, sinh thì keä aáy laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Ta ôû choã ngoài naày, laïi ñöôïc tuoåi thoï trôøi. Ñaùp: Neân noùi raèng: Khoâng töû, baát sinh. Hoûi: Neáu vaäy laøm sao hieåu ñöôïc keä aáy? Ñaùp: Keä naày vì nhaân duyeân döùt tröø ñöôøng aùc cuûa Ñeá-thích, neân noùi raèng: Phaät vì Ñeá-thích noùi phaùp, ñöôïc thaáy nhaân duyeân döùt tröø ñöôøng aùc chaân ñeá, ñöôïc sinh vaøo choán ngöôøi, trôøi, laïi muoán höôùng veà Phaät, noùi lôøi eâm aùi: Toâi nôi choã ngoài naày, laïi ñöôïc tuoåi thoï trôøi, cho ñeán noùi roäng. Nhö ngöôøi trong lao nguïc, giuùp ñôõ ngöôøi khaùc ñöôïc ôû choã tuøy yù. Ngöôøi aáy muoán trôû laïi höôùng tôùi ngöôøi kia, noùi lôøi eâm aùi: Nay sôû dó ta ñöôïc toaøn maïng ñeàu do ôn oâng. Neáu khoâng coù oâng thì toâi ñaõ bò chìm ñaém maõi maõi. Laïi nöõa, tröø beänh kieát, choã döùt kieán ñaïo, neân noùi raèng: Phaät vì Ñeá-thích noùi phaùp, tröø boû beänh kieát do kieán ñaïo döùt tröø, sao ñöôïc ôû choã baäc nhaát khoâng coù beänh, nghóa laø ñaïo, quaû ñaïo. Vì muoán höôùng veà Phaät, neân noùi lôøi eâm aùi: Toâi ñoái choã ngoài naày, cho ñeán noùi roäng. Cuõng nhö thaày thuoác vôùi taâm töø, trò beänh cho ngöôøi, sao cho hoï ñöôïc choã yeân oån khoâng beänh. Ngöôøi beänh muoán höôùng veà thaày thuoác, noùi lôøi eâm aùi: Neáu khoâng coù oâng, thì toâi ôû nôi naày ñaõ maõi maõi chìm ñaém. Ñeá-thích kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, vì ñöôïc thaàn tuùc tuoåi thoï, neân noùi: Nhö kinh noùi: Tyø- kheo laáy gì laøm tuoåi thoï? Töùc boán thaàn tuùc laø tuoåi thoï cuûa Tyø-kheo. Ñöùc Phaät

vì Ñeá-thích noùi phaùp, ñöôïc thaàn tuùc, tuoåi thoï, neân Ñeá-thích muoán höôùng veà Phaät noùi lôøi eâm aùi: Toâi ôû choã ngoài naày, cho ñeán noùi roäng. Laïi nöõa, vì ñöôïc caên tueä maïng, neân Ñeá-thích noùi: Nhö kinh noùi: Laáy tueä laøm maïng soáng, töùc laø toâi thaéng Phaät vì Ñeá-thích noùi phaùp, muoán cho Ñeá-thích ñöôïc caên cuûa tueä maïng. Ñeá-thích muoán höôùng trôû laïi Ñöùc Phaät neân noùi lôøi eâm aùi: Toâi ôû choã ngoài naày... cho ñeán noùi roäng Hoûi: Ñeá-thích voán khoâng coù caên tueä maïng hay sao? Ñaùp: Duø voán coù, nhöng laø höõu laäu. Nghe Phaät noùi phaùp, thaáy boán chaân ñeá, ñöôïc caên cuûa tueä voâ laäu, neân noùi nhö theá. Laïi nöõu, döùt tröø naêm thöù töôùng gioáng nhö cheát, neân noùi: Khi tuoåi thoï chö thieân saép heát, coù naêm thöù gioáng vôùi töôùng cheát, naêm töôùng cheát

hieän roõ. Naêm thöù gioáng vôùi töôùng cheát laø sao? Moãi khi chö thieân qua laïi, chuoãi anh laïc ñeo treân thaân ñeàu phaùt ra naêm thöù tieáng nhaïc, tieáng aáy baáy giôø lieàn im baët. Thaân chö Thieân phaùt ra söï saùng suoát, töï thaân khoâng coù boùng. Hoaëc coù thuyeát noùi: Baáy giôø, aùnh saùng bao quanh thaân giaûm thieåu. Hoaëc coù thuyeát noùi: Aùnh saùng nôi thaân ñeàu taét, boùng cuûa töï thaân hieän ra, thaân chö Thieân meàm maïi, khoâng coù caáu ueá, xuoáng ao nöôùc thôm taém, luùc leân khoûi ao, thaäm chí khoâng coù moät gioït nöôùc naøo dính vaøo thaân, nhö laù sen. Luùc naày, thì nöôùc dính thaân. Chö Thieân coù caùc thöù caûnh giôùi toát ñeïp, thanh tònh, cuoán troâi caùc caên tình, khoâng döøng laïi moät caûnh giôùi naøo maø xoay quanh nôi caùc caûnh giôùi, gioáng nhö voøng löûa khoâng heà döøng. Luùc naày thì döøng laïi ôû moät caûnh giôùi. Thaân phöôùc ñöùc cuûa chö Thieân, maét khoâng töøng nhaùy, luùc naày thì nhaùy. Veà naêm töôùng cheát: Kinh noùi: Chö Thieân hoaëc nam, hoaëc nöõ, khi saép qua ñôøi, tröôùc coù naêm töôùng cheát hieän: 1. AÙo khoâng nhô maø nhô. 2. Hoa khoâng heùo maø heùo. 3. Döôùi naùch voán khoâng ñoå moå hoâi maø ñoå moà hoâi. 4. Thaân voán khoâng hoâi maø hoâi. 5. Tröôùc kia voán ngoài yeân, maø nay khoâng yeân. Naêm thöù gioáng vôùi töôùng cheát töùc coù theå tröø boû. Coøn naêm töôùng cheát thì khoâng theå. Naêm thöù gioáng vôùi töôùng cheát cuûa Ñeá-thích hieän ra khoâng laâu, naêm töôùng cheát seõ hieän, beøn nghó raèng: Ai coù theå cöùu giuùp aùch naïn nhö theá cuûa ta, tröø Phaät, Theá toân, thì khoâng coù ai coù khaû naêng. Lieàn ñeán choã Phaät. Baáy giôø, Ñöùc Theá toân lieàn vì Ñeá-thích noùi phaùp. Do nghe phaùp, neân döùt boû naêm thöù gioáng vôùi töôùng cheát. Ñeá-thích laïi muoán höôùng veà Ñöùc Phaät, neân noùi lôøi eâm aùi nhö vaày: neáu ta ôû choã ngoài naày, cho ñeán noùi roäng. Neáu noùi raèng: Noùi gaây ra nghieäp baùo cuûa hieän phaùp, töùc ôû treân toøa, laïi ñöôïc taùm caên nhö maïng caên, v.v... Laïi coù thuyeát noùi: Luùc aáy cuõng coù töû sinh. Hoûi: Neáu vaäy thì Luaän Thi Thieát noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Trôøi Ba möôi ba hoaëc nam hoaëc nöõ, luùc môùi sinh thaân hoï nhö ñöùa treû naêm tuoåi, ôû treân söï boàng beá cuûa chö Thieân, boãng nhieân hoùa sinh. Baáy giôø, chö Thieân hoaëc nam hoaëc nöõ, noùi raèng: Ñaây laø con trai cuûa ta. Ñaây laø con gaùi cuûa ta. Ngöôøi hoùa sinh cuõng noùi: Ñaây laø cha ta, ñaây laø meï

ta. Hoûi: Luùc aáy chö Thieân coù thaáy töôùng aáy cuûa Ñeá-thích hay khoâng? Ñaùp: Ñeàu thaáy, roài nghó: Nay Ñeá-thích coù thaàn löïc lôùn, hieän söùc thaàn tuùc

tröôùc Ñöùc Theá toân. Laïi nöõa, ngöôøi coù oai ñöùc trong chö Thieân laø caùc vò: 1. Nhaân-Ñaø-La. 2. Öu-Tyø-Nhaân-Ñaø-La. 3. Y-Xaù-Na. 4. Ba-xaø-Baùt-Ña. Chö Thieân coù oai ñöùc nhö theá, nhö tröôùc, ñaõ coù thaân thôøi kyø traùng nieân, thaân luùc môùi sinh cuõng vaäy. Chö Thieân hoùa sinh khoâng coù töû thi. Lôøi bình: Chö Thieân hoùa sinh kia khoâng coù töû sinh, nhö thuyeát tröôùc noùi laø toát! Luaän Thi Thieát noùi: Ngöôøi kieáp sô, coù ngöôøi hoùa thaønh saâu ñi baèng buïng, goïi laø phuùc haønh. Hoùa thaønh ba tay goïi laø voi. Ngöôøi coù thaân bieán hoùa nhö theá, laø coù töû sinh hay khoâng? Neáu coù, thì Trung höõu cuûa nhöõng ngöôøi ñoù ra sao? Neáu khoâng coù töû sinh thì con ngöôøi töùc laø suùc sinh? Ñaùp: Neân noùi nhö vaày: Khoâng coù töû sinh. Hoûi: Neáu vaäy thì con ngöôøi töùc laø suùc sinh phaûi chaêng? Ñaùp: Con ngöôøi chaúng phaûi töùc laø suùc sinh, chæ coù thaân suùc sinh noái tieáp vôùi thaân ngöôøi. Laïi coù thuyeát noùi: Ngöôøi ôû kieáp sô, hình daùng hoï gioáng nhö con ngöôøi. Veà sau, do thôøi tieát xaáu thöùc aên uoáng dôû vì dua nònh, taø vaïy nhieàu, neân hình daùng con ngöôøi beøn maát. Hình thuø suùc sinh hieän ra tröôùc, thaät ra hình daùng ngöôøi naày laø suùc sinh. Cuõng nhö do söùc chuù thuaät, bieán ngöôøi thaønh löøa. Duø hình daùng laø löøa, nhöng thaät ra laø con ngöôøi, ngöôøi ôû kieáp sô cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Chuùng sinh töø coõi trôøi Quang AÂm cheát, sinh tôùi coõi choán naày, thöïc ra laø suùc sinh, hình daùng gioáng nhö con ngöôøi. Veà sau do thôøi tieát xaáu, thöùc uoáng aên dôû, vì dua nònh, taø vaïy nhieàu, neân hình daùng con ngöôøi dieät maát, laïi laøm suùc sinh, hình daùng nhö con eånh öông. Thôøi kyø tröôùc, hình daùng ñuû, thôøi kyø sau hình daùng ñuû. Thôøi gian tröôùc hình daùng troøn tròa maøu ñen, thôøi gian sau hình daùng vuoâng vöùc maø maïnh khoûe. Laïi coù thuyeát noùi: Ngöôøi ñaàu tieân cuûa kieáp kia coù töû sinh. Hoûi: Neáu vaäy thì Trung höõu laø theá naøo?

Ñaùp: Trung höõu vi teá, ngöôøi ôû kieáp sô hoùa sinh, khoâng coù töû sinh. Lôøi bình: Neân noùi nhö vaày: Khoâng coù töû sinh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.